

Pariz, 17. oktobra. o. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih je českoslovaški poslanik Osmuik Obvestil zunanjega ministra Delbosa, da je po mnenju českoslovaške vlade lokarnski pakt po preokretn v Belgiji izgubil vsako praktično vrednost, zaradi česar mora českoslovaška zahtevati nova jamstva za svojo varnost.

avosu je snoči v starosti 42 let umrl besinski vojskovodja ras Nasibu. Podlegel je jetiki. Zadnje dni sta ga posetila med drugimi tudi dva odposlanca bivšega abesinskega cesarja. Ras Nasibu bo začasno pokopan v Davosu, pozneje na bodo njegovo truplo prepeljali v Palestino.

Politična situacija

Po odstopu g. Uzunovića — Sledila sta mu dva senatorja
Seji obih senatorskih klubov

Beograd, 17. oktobra. p. Ostavka g. Niko Uzunovića na položaju častnoga pred- sednika JNS politične javnosti ni posebno iznenadila, jer je bilo splošno znano, da g. Uzunović ni bil zadovoljen z izvolitvijo za častnoga predsednika, ker je reflektiral na položaj aktivnega predsednika. Zato se je tudi kmalu po letošnjem kongresu stranke odtegnil od aktivnega sodelovanja pri vodstvu stranke. Splošno se smatra, da sprejem jevtičevcev v poslanski klub JNS ni bil vzrok, ampak le zunanji povod za Uzunovićevo korak. V svojem demisijskem pismu g. Uzunović tudi res ne navaja tega vzroka.

Z g. Uzunovićem so se solidarizirali še senatorja Svetozar Tomić in Jovan Atiparmaković ter narodni poslanec dr. Milan ekulić, ki so tudi bili člani glavnega odbora stranke. Senator Svetozar Tomić je danes novinarjem izjavil, da njegova ostavka na članstvo glavnega odbora JNS nikakor ne pomenja izstopa iz stranke, kakor ostane v stranki tudi g. Uzunović, čeprav je odstopil kot njen častni predsednik. Za primer, da bo izstopil tudi iz kluba senatorjev JNS, se ne bo včlanil v noben drug klub. Isto velja tudi za njegovega tovariša Jovana Atiparmakovića.

Danes dopoldne in popoldne je imel sejo Klub senatorjev JNS. Ker je predsednik kluba g. Kosta Timotijević še vedno bolan, je tudi današnje sejo vodil podpredsednik, senator Daka Popović. Na seji so razpravljali o političnem položaju in o zadevah, ki so v zvezi s sestankom narodnega predstavništva. Poleg drugih so v diskusijo posegli senatorji Banjanin, dr. Kramer, Ivan Hribar, Milutin Dragović itd. Razpravljali so tudi o kandidaturah za novo predsedstvo senata. Definitivni sklep še ni bil sprejet, kaže pa, da bo klub zopet kandidiral vse dosedanje člane senatnega pred-

sedstva.

Istočasno s Klubom senatorjev JNS je imel sejo tudi vladni Delovni klub senatorjev. Tudi on je razpravljao o kandidatih za senatno predsedstvo. Izkazalo se je, da niso točne vesti, da je že sklenjena kandidatura senatorja dr. Mažuranića za predsednika, kakor so poročali beograjski listi. Mnenja glede kandidatur so precej deljena in odločitev do tega hipa še ni padla.

Poslanski klub JNS je tudi danes nadaljeval razpravo o političnem in parlamentarnem položaju. Poleg tega so na seji uredili notranje organizacijske zadeve kluba ter razdelili delo. V skupščini so se danes sestali in posvetovali tudi šefi opozicijskih klubov, ki so razpravljali o morebitnem skupnem nastopu opozicije pri volitvah skupščinskega predsedstva. Odločitev o tem bo padla v ponedeljek, ko imajo vsi opozicijski klubi napovedane svoje seje.

Jutri se bo v narodni skupščini sestala poslanski klub JRZ, da bo sklepala o kandidaturah za skupščinsko predsedstvo.

Miša Trifunović v Zagrebu

Zagreb, 17. oktobra. o. Danes dopoldne je prisel v Zagreb Miša Trifunović, ki bo jutri prisostvoval banovinski konferenci staroradikalov v Zagrebu. Trifunović bo najbrže v ponedeljek posetil tudi dr. Mačka.

Shod JNS v Valjevu

Valjevo, 17. oktobra. p. Krajevni in sreski odbor JNS v Valjevu sta sklical za jutri velik shod stranke. Kot govorniki so napovedani predsednik Peter Živković, podpredsednik stranke senator Banjanin, generalni tajnik senator dr. Kramer, član ožjega glavnega odbora narodni poslanec dr. Svetislav Popović, predsednik kluba narodnih poslancev JNS Jeremija Protić ter narodna poslanca Ante Kovač in Mustafa Mulalić.

O sračjem gnezdu in ljudski fronti

Zadnje dni se neprekinjeno zlija na naslov naprednih in nacionalnih institucij ploha psovki in zmerjanja najhujše vrste. Ker morajo ti izlivi slovenskih glasil Katoliške akcije iz razumljivih razlogov ostati brez odgovora je naša javnost nekoliko vznemirjena in osumljena. Toda razlog za kaj »Slovenčevemu« pisanju ne sledi zaslužen odgovor, je zelo preprost. Nima namreč človeka, ki bi lahko tekmoval z zmerjanjem, nima pa tudi človeka, ki bi hotel prevzeti tako nečedno nalogo. Naš način politične borbe je vedno dostojen in pri nas so dopustne samo replike, ki se gibljejo v mejah stvarnega odgovora. Moramo si v današnjem izjemnem položaju pomagati na način, da bi pritegnili na pomoč specialiste v tej panogi, ki so podrobno preštudirali »Slovenčevu« izrazoslovje in si prisvojili nedostojen ton »katoliških časopisov«. Toda tega nečemo kajti naš ponos je v tem, da izpod peresa naših sotrudnikov še ni prišla in tudi ne bo prišla prostaška psovka. To je glavni razlog, da smo na videz nekoliko handicapirani, drugi razlog pa je ta, da nam izvestne okoliščine branjujejo celo stvarne in valedostne replike.

Vendar pa nas vse zmerjanje ne more ovirati, da ne bi na njega temelju napravili nekoliko primernih zaključkov. Napadi »katoliškega« tiska so namreč že davno dosegli kulminacijsko točko in danes v njih pri najboljši volji ne moremo videti drugega, kakor neko nervoznost in negotovost. Iz besedila v »Slovencu« se ne da pojasniti ta živčna razdraženost. Saj vendar živimo v dobi zmag JRZ, počemu potem taki silni kalibri, strupeni plini in neblago dišeče bombe, ko je vendar nasprotnik ba- je že poražen in potepan v rno zemljo, iz katere se nikoli več ne bo skopal na površje? Človek bi mislil, da je za temi iz-

bruhi skrito kaj drugega, česar si niti izgovoriti ne upamo drugače, kakor na varnem med štirimi očmi in štirimi stenami.

Nič manj zanimiva, kakor so črne slutnje, ki se selijo v dušo človeka, kadar čita zadnje uvodnike »Slovenca« pa je ideja ljudske fronte, ki je glavno »strašilo« dobrih Slovencev za bližnje občinske volitve. V »Slovencu« so pred meseci kovali neko fronto, ki pa se jim je zmalčila, ker sta se v odločilnem trenutku sporekla dva glavna činitelja. Zdej pa kujejo novo fronto in se zopet ne zavedajo kako opasno misel so iznesli in kako uspešno delujejo zanjo. To je misel ljudske fronte, ki je na Slovenskem še nikjer ni, ki pa je »Slovencu« zelo dobro došla, dokler je namreč še ni. Za enkrat so si jo ustvarili le listi iz Jugoslovanske tiskarne, da »ahko z vso silo streljajo na to namišljeno utrdbo«. Zamislili so si jo tudi zelo logično na temelju dosedanjih izkustev. Saj se niso tako daleč oni dnevi, ko so razne internacionale v ginljivi braški koaliciji vodile ljubljansko komunalno politiko. Kar so tedaj lahko storili dobri krščanski možje, kako ne bi človek prisodil kaj sličnega liberalcem in framašonom, so si mislili pri »Slovencu«, in se začeli igrati — z ljudsko fronto.

Igra je tem opasnejša, ker pobudi iz Kopitarjeve ulice ne manjka neka globoka logika, ki je morda celo pogodila razpoloženje v nasprotnih vrstah. Kdo je ustvaril tako razpoloženje, je znano, kdo pa agira za to opasno misel, nam tudi prav jasno veje iz »Slovenčevih« stolpcev. Tam se namreč močno trudijo, da bi ustvarili tako fronto in moramo priznati, da b) ta trud morda v bodočnosti le poplača, ako bodo v Jugoslovanski tiskarni še nadalje tako skrbili, da se bodo medsebojne antipatije skupin, postavljenih na skupni imenovalec ljudske fronte, kočljaj počele...

Razširjenje telefonskih central v Beogradu Zagrebu in Ljubljani

Beograd, 17. oktobra. a. Včeraj od ministrskega sveta sprejeta uredba o razširjenju telefonskih central v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani pooblašča poštne ministra, da sme za ta dela izdati 55 milijonov dinarjev. Od tega bo šlo 38 milijonov za telefonske material, 17 milijonov pa za postavitev novih odnosno adaptacij sedanjih poslopij za telefonske centrale. Material bo ministrstvo naročilo na petletni kredit, zneske za adaptacijo poslopij pa bo knilo s posojilom pri Poštni hranilnici.

Minister dr. Kaubjerč je v zvezi s sprejeto uredbi dal novinarjem daljšo izjavo, v kateri poudarja važnost telefona in potrebo, da se naše telefonsko omrežje razširi. Kapaciteta telefonskih central v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani je že izčrpana, tako da se skoraj ne morejo več sprejemati novi naročniki. Zaradi tega ne trpi le gospodarstvo, marveč tudi država. V Beogradu bosta zgrajeni novi telefonski centrali na Krunskem vencu in na Senjaku, prva za 2000 števk z možnostjo razširitve do 10.000 števk, druga pa za 1000 števk z možnostjo razširitve do 5000. Razširjeni bosta podcentrali v Zemunu in Pančevu. Poslopij za centrali na Krunskem vencu in na Senjaku bosta na novo zgra-

jeni. V Zagrebu bo sedanja telefonska centrala razširjena za 2000 števk, v Ljubljani pa za 1500 števk. To razširjenje bo mogoče v sedanjih prostorih. Načrti bodo izvedeni v treh letih.

Nezgoda avstrijskega parnika na Dunavu

Radujevac, 17. oktobra. p. Blizu Dubrave se je danes pripetila na Dunavu huda nesreča. Takoj pod izlivom Velike Morave v Dunav je parnik »Schönbrunn« last dunajske paroplovne družbe, zaradi goste megle nasledel na plitvino ob obali. Parnik se je z vso brzino zaletel proti obrežju in je podrl tudi neko zelo debelo drevo. Spretni del ladje se je p-skodoval in je voda pričela vdirati v strojni odtok. Naši vlačilci so prihiteli parniku na pomoč. Potnikom, ki jih je bilo na parniku precejšnje število, se ni ničesar hudega pripetilo. Prestopili so na parnik »Budepešt« in nadaljevali z njim vožnjo proti Bolgariji in črnemu morju. Parnik »Schönbrunn« se sedaj polagoma vrača po Dunavu proti Beogradu, kjer ga bodo za silo popravili, nar- kar se bo vrnil na Dunaj.

NIHČE SE NE PRITOŽUJE

zaradi cene, kakovosti in lepega izgleda našega blaga.
To pa pomeni več kot vaska hvala.

Cene našega blaga na oblike so od 120.— do 180.— dinarjev po metru

VLADA TEOKAROVIĆ & KOMP.
PARACIN

Trganine za vask šep in vask okus

Tovarniške prodajalne: LJUBLJANA, Gradišče 4
in v vaskem večjem mestu Jugoslavije.

Beleške

Preložene občinske volitve

Za prihodnjo nedeljo so bile razpisane volitve tudi za občino Begunje v logaškem srezu. Včerajšnji »Službeni list« banske uprave pa objavlja razglas, da so volitve v tej občini odložene za neodločen čas.

29 list v 12 občinah

ptujskega sodnega okraja

V nedeljo bo volilo v ptujskem sodnem okraju 12 občin. Sresko sodišče v Ptuj je za te občine potrdilo 29 kandidatih list. V občinah Dornava in Polensak sta vloženi po dve listi JRZ, po ena službena in po ena »gospodarska«. Po eno listo JRZ in po eno opozicijsko imajo občine Sv. Marjeta pri Ptuj, Sv. Bolefenk v Slovenskih gorah, Sv. Marko Ptujška gora in Sv. Janž. Po tri liste so vložene v občinah Sv. Urban, Podlehnik, Cirkovce, Leskovec-Sv. Andraž in Sv. Barbara v Halozah. Samo ene liste nima nobena občina.

Komplikirani računi

Pod naslovom »Prijazno slovo« poroča »Delavska politika«, da so nekateri obrtniki v Lokah pri Zagorju prejeli pisma naslednje vsebine:

»Gotovo ste že slišali, da se v kratkem posloviš iz Lok. Zato urejam še svoje zadnje račune. Tudi Vam sem še par sto dinarjev dolžan. Vi sami pa veste, v kakem težkem položaju je tudi naša cerkev. Lahko Vam povem, da je tudi meni še veliko dolžna, kar sem sam založil, ko pač nisem imel cerkvenega denarja. Gotovo ste imeli tudi Vi že namen darovati kaj za cerkev. Seveda Vam je bilo to v gotovini težko. Zato Vam predlagam. Če ste pripravljivi ta znesek, ki sem Vam ga dolžan, darovati cerkvi, bi Vam jaz to hvalježno potrdil, obenem pa bi odpisal od tiste vsote, ki jo je cerkev dolžna še meni. Tako bi bilo najlepše urejeno in bi se Vam morda najmanj poznalo za cerkev pa bi vendar dali svoj prispevek. V prepričanju, da se bomo najlepše dogovorili in posloviš, Vas najlepše pozdravlja — Vital Vodušek.«

G. Vital Vodušek je kaplan v Lokah, pa sedaj odhaja menda nekam v Ameriko. Njegov predlog je vsekakor originalen. Vprašanje je le, kaj bodo nanj rekli prizadeti obrtniki, vprašanje pa tudi, ali bi bil s tako ureditvijo zadovoljen naslednik g. Voduška.

Posvetovanja pribečevičevcev

Včeraj so se v Zagrebu sestali delegati bivše Samostojne demokratske stranke. Ze v petek zvečer je imel sejo izvršni odbor. Na včerajšnjem zborovanju se je zbralo 90 zaupnikov, iz Slovenije g. dr. Večeslav Kukovec. Zborovanje je vodil kot starostni predsednik dr. Milan Kostić. Za novega predsednika je bil soglasno izvoljen g. Adam Pribečević, brat umrlega predsednika Svetozarja Pribečevića. G. Adam Pribečević se bo zaradi svoje izvolitve stalno naselil v Zagrebu. Izvoljen je bil tudi ožji odbor, ki bo vodil politične zadeve.

Danes dopoldne bo v dvorani kina Balkan javna komemoracija za Svetozarjem Pribečevićem. Na svečani seji bodo predčtana politična navodila, ki jih je pokojni Pribečević malo pred svojo smrtjo naročeval g. Valderju in dr. Križmanu. Kakor se raztrjuje, se bo današnje komemoracije udeležil tudi dr. Maček in bo na njej govoril.

Načrti Radičevega sina

Z zvezi s povratkom g. Vlada Radića, sina pokojnega Stjepana Radića, so listi prinášali razne verzije o njegovih političnih in drugih načrtih. S dan je »Politika« prinela informacije, o katerih trdi, da so avtentične. Po njih namerava g. Radić ostati v Zagrebu samo nekaj mesecev, potem pa se zopet vrniti v Pariz, da tam položi doktorat. Njegovo bivanje v Zagrebu ima pred vsem namen, zbrati podatke za njegovo doktorsko tezo »Neodvisnost Hrvatske skoz stoletja«. Ko bo imel doktorat, se bo Radić vrnil v Zagreb in se potem posvetil aktivni politiki ob strani dr. Mačka.

Metropolit Josif proti tujemu kapitalu

»Vardare«, ki izhaja v Skoplju, poroča, da je ob priliki blagoslovitve neke tvornice v Skoplju tamošnji metropolit Josif rekel med drugim tudi tole:

»Mnogokrat sem se spraševal, ali smo mi Jugoslaveni res že osvobodjeni, ali pa smo še tlačani. Skoro bi rekel, da se nismo osvobodili. Ako pogledate našo industrijo, ako promotrite vso našo materialno kulturo, boste videli da se nam je povsod vrnil tuji kapital. Ako vprašujemo da so v naših največjih podjetjih večinoma tuji kapitali, potem lahko rečemo, da smo še vedno tlačani tujcev, tlačani tujega kapitala.«

Definitivna sodba o aferi ponareja ja petdesetakov

Beograd, 17. oktobra. p. Kasacijsko sodišče je danes izdalo končno sodbo o znaniem procesu proti beograjskemu bančniku Milivoju Boškoviću in njegovemu knjigovodji Krsti Djordjeviću, ki sta bila obtožena zaradi ponarejanja petdesetdinarskih kovancev. Bošković je sedaj definitivno obsojen na 12 let roblje, Djordjević pa na pet.

Dr. Maček in »Hrvatski dnevnik«

Poročali smo, da se je ustanovitev posebnega službenega glasila bivše HSS »Seljačkoga doma« na Hrvatskem smatrala kot znamenje, da je dr. Maček dvignil svoje roke od »Hrvatskega dnevnika«, ki je do sedaj veljal za njegovo glasilo. Z ozirom na to verzijo, o kateri so obširno pisali razni listi, objavlja Agencija Avala sinoči izjavo »iz pisarne dr. Mačka«. V izjavi stoji, da zaradi izhajanja »Seljačkoga doma« ni v ničemer spremenjeno razmerje dr. Mačka do »Hrvatskega dnevnika«. Dr. Mačku pripada slej ko prej izključna pravica določevanja smeri »Hrvatskega dnevnika« in ne more nihče drugi razen njega v tem oziru odločati. Izjava dalje pravi, da je dr. Maček v isti zadevi sprejel novinarje in jim glede »Hrvatskega dnevnika« povedal:

»Že pri ustanovitvi »Hrvatskega dnevnika« sem bil rekel, da ta list ni uradno glasilo HSS, marveč informativni dnevnik, ki bo pod mojim vplivom urejan v duhu

hrvatskega seljačkoga gibanja. Z izhajanjem »Seljačkoga doma«, glavnega glasila hrvatske seljaške politike, se niti najmanj ne izprememi moje razmerje ali razmerje HSS do »Hrvatskega dnevnika«, ki bo, to se razume, tudi v bodoče podpiral hrvatsko seljaško politiko, čeprav ostane informativen list večjega okvira.

Kakor nam sveder poročajo iz Zagreba, je »Hrvatski Dnevnik« danes že izšel s podpisami novih funkcionarjev. Kot izdajatelj je v imenu konzorcija podpisan narodni poslanec in ožji sotrudnik dr. Mačka dr. Ziga Scholl, kot direktor lista pa zagrebški narodni poslanec in ovetnik dr. Ivan Janković. List objavlja tudi izjavo dotedanjega glavnega urednika Cvjetka Stahana, da je odstopil iz zdravstvenih razlogov. Očitno so se v ustroju lista izvršile večje spremembe, predno je prišlo do gori citirane izjave.

Politična doslednost tu in tam

Iz Zalca nam pišejo: Petkov »Slovenec« je objavil vest, da je za občinske volitve v Zalcu kot druga vložena lista z nosilcem g. Vinkom Vabičem. Ker to listo »Slovenec« priporoča, je očitno, da gre za listo JRZ ali pa vsaj za listo, pri kateri JRZ sodeluje.

Kandidatura g. Vabiča je zanimiva v več pogledih. Pri lanskih skupščinskih volitvah je ta gospod kandidiral na listi dr. Mačka. Poprej je bil eden glavnih »bojevnikov«, letos pa je iz Mačkovega tabora prestopil v Ljotičev Zbor. V nedeljo je »Slovenec« sam poročal, da je g. Vabič na zborovanju Ljotičevcev v Celju imel nekak referat. Svojemu poročilu je »Slovenec« dal zaključljiv naslov »Kaj pa ti iščejo med Slovenci?« Takrat se mu menda še ni sanjalo, da bo čez par dni priporočal istega g. Vabiča kot edino pravičnega kandidata za župansko mesto žalske občine.

G. Vabič se še sedaj šteje med Ljotičevce. Zato mu priporočamo, naj v 13. števil-

ki slovenskega glasila svoje stranke prečita članek »Demokracija ali kako se prisvajajo ljudski zastopniki«. Pred dobrim tednom, dne 8. t. m., je isti list princel članek »Ura teče, nič ne reče«. V tem članku je črno na belem natisnjeno tudi tole:

»Občinske volitve v dravski banovini nas ne zanimajo. Zborišče se ne morejo prav nobenim združevati. Niti pred volitvami, niti za volitve, niti po volitvah v občinskih odborih, ker ne bi mogli izjaviti svojega programa, ki edini lahko prinese ljudstvu rešitev. Samo tam, kjer imamo stodoletno jamstvo, da bo to mogoče, samo tam bomo nastopili, ampak samile«

Te direktive za g. Vabiča očitno ne veljajo, ker je pač vaju discipline, kakor je to dokazal že kot kandidat na listi dr. Mačka in kar zdaj ponovno dokazuje kot eden med voditelji Ljotičevega Zbora in istočasni županski kandidat na listi JRZ v Zalcu.

Priče v kerestinskem procesu

Zagreb, 17. oktobra. o. Danes se je na procesu zaradi kerestinskega pokolja nadaljevalo zasliševanje prič. Zaslišanih je bilo sedem prič.

Dr. Ivan Banović, poslanec bivše HSS za srez Karlovac, je pripovedoval, da je bil skupno s poslanstvom tovaršem Matom D. movićem, ki je bil izvoljen za poslanca v srezi Pregradu, pri dr. Mačku v Kupincu, ki je sedem do osam kilometrov oddaljen od Kerestince. Ko so izvedli za kmetički upor, sta v sporazumu z dr. Mačkom sodelovali v nemirnih vplivih na ljudstvo. Odbeležali sta se z avtomobilom v Kerestince, prišli pa sta prepoznati. Priča al je v Kerestincu ogledal p bite omladince. Za Goglija pravi, da mu je resil življenje, več pa ni mogel storiti.

Fran Barbarić, čevljar iz Rakitja je videl vso tragedijo Butove rodbine, ker je njegova hiša v neposredni bližini. On strel je ustrelil tudi v njegovo stanovanje ter se je zaradi tega onesvestila tudi njegova žena. Napadalec ni poznal nobenega.

Veloslav Cincfelj, poljski čuvaj na Mihaelovičevem posestvu, je videl obtoženega gradu. Skušal je priti v grad na pomoč svojemu gospodarju, toda kmetje ga niso pustili in so mu grozili, da bodo še njega ubili. Zato je pobegnil in se je zaklenil v svojem stanovanju.

Alfred Berneger, ki ima v zalupu posestvo v Rakitju, je avstrijski državljan in so ga zasliševali s pomočjo tolmača. Opazil je omladince šele, ko so jih že začeli zasledovati kmetje v velikih grupah. Pomeje je slišal, da sta bila tudi njegova dva kočijaža obtožena Hrvat in Navljalić med njimi Hrvat je videl šele ob 18.30 zvečer ko je bilo v Kerestincu že vse končano. Navljalića pa tega dne

sploh ni več videl. Oba obtoženca pa trdita, da sta se takoj zopet vrnila na delo.

Petar Gallé-Crnčić, kočijaž bana Mihaelovića je prenašal pošto med kmeti, ki so oblegali grad, in med ljudmi v gradu. Podrobno je opisoval, kako so kmetje proglasili bana Mihaelovića za ujetnika. Hotel je iti po orožnike, pa ga niso pustili. Izmed obtožencev je videl samo Stjepana Šebre a. Ko so kmetje navalili na grad, se je skril v svoje stanovanje in o nadaljnjih dogodkih ničesar ne ve.

Levin Friš, fotograf v Somboru je izpovedal, da je okrog 4 popoldne prišel na grad, met javit poslancu Tomašiću, da je izbruhnil v Kerestincu kmetički upor. Poslanec je o tem takoj obvestil sreskega načelnika, ki pa sam ni hotel ničesar ukreniti, ker je bil na bolezenskem dopustu, pač pa je naročil sreskemu pristavu Polici, naj ukrene vse potrebno. Polić je nato skupno s poslancem Tomašićem odšel z avtomobilom v Kerestince, kamor so prišli okrog 5 ure. Tomašić je takoj po lica obtoženega Lenarta, ki mu je pripovedoval, da so kmetje zelo razburjeni ter da so četniki hoteli iti v Kupince ubiti dr. Mačka. Tomašić je skušal narod pomiriti. Ko pa je videl, da je to brezuspešno, je Polić šel po orožnike, ki pa so prišli že prepozno.

Marko Dekanić ni vedel povedati nič bistvenega. On je že takoj v začetku dogodkov odpeljal domov ranjenega Jurinca in se pozneje ni več vrnil.

Nato je imel biti zaslišan Josip Gabriša, o katerem pa se je izkazalo, da je bil pomotoma pozvan za pričo, ker o dogodkih sploh ne ve. Zasliševanje prič se bo nadaljevalo v torek.

Zasedanje Balkanske zveze bo 7. februarja v Atenah

Beograd, 17. oktobra. p. Prihodnje zasedanje zunanjih ministrov držav Balkanske zveze bo v Atenah in se bo pričelo 5. februarja. Predsedoval mu bo min. predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović.

Potniki v Bohinju bodo morali prestopati

Beograd, 17. oktobra. AA. Generalno ravnanje državnih teleznic je s 14. oktobrom ustavilo direktno odpravo potnikov čez prehod Bistrica-Bohinjsko jezero Podbrdo. Direktna odprava prilaga ostane še dalje v veljavi.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved za danes: Prevladovalo bo jasno vreme po vsej državi. Obilnost v severovzhodnih predelih bo nekoliko večja jutranje megle v dolinah rek. Temperatura se bo še dvignila. Solnce vrhaja ob 5.57 in zahaja ob 19.59.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo. Nobene bistvene izpremembe mletkega vremena. v alpskem predorju menja- oče se oblačno morda majhne padavine. Od časa do časa vetrovno, v notranjih in južnih Alpah lepo in milo vreme.

Dne 13. in 14. oktobra 1936 so bili izžrebani slednji večji dobitki:

Din 203.000.— št. 96.100,
Din 80.000.— št. 26.745,
Din 50.000.— št. 67.712,
Din 36.000.— št. 67.981,
Din 30.000.— št. 55.588,
Din 20.000.— št. 58.783,
Din 10.000.— št. 88.913,

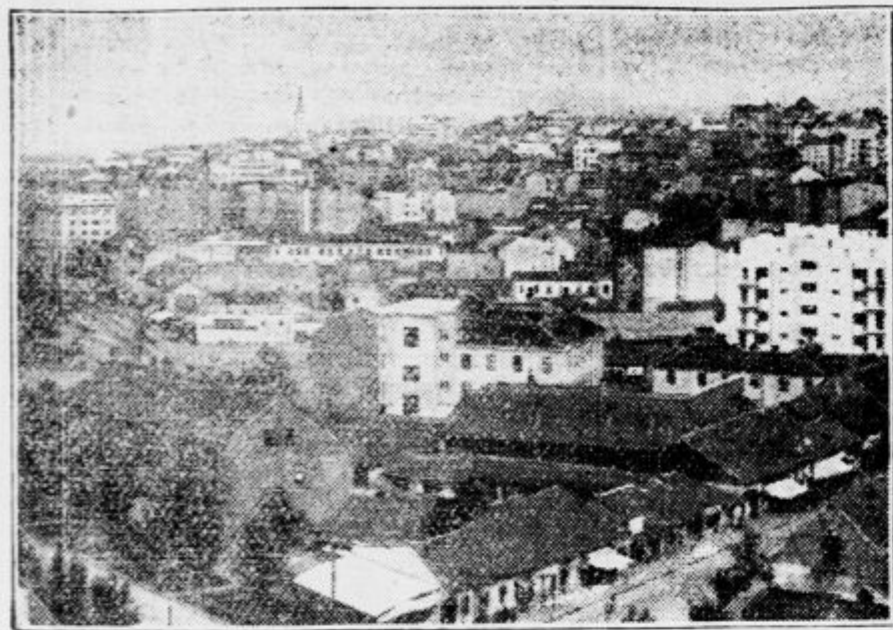
PRI ZADRUŽNI HRANILNICI PA SLEDECI:

Din 1.000.— št. 46.124,
Din 400.— št. 5.881, 5.887, 15.702, 15.755, 15.785, 17.403, 24.842, 24.848, 46.157,
62.009, 62.027, 75.675, 95.701, 95.709, 95.721, 95.745, 95.753.

Zadružna hranilnica — Dalmatinova ul. 6.

Stari in novi Beograd

Danes bo svečano blagoslovljena nova palača Narodne skupščine

Kavarna »Albanija«, glavni, že prislovični kamen spotike sredi Beograda, ki ga zdaj že rušijo
Pogled s strehe nove Narodne skupščine na Beograd kaže značilno sliko, kako prerašča moderno mesto stare ostanke

Danes bo v Beogradu slovesno otvorena impozantna palača Narodne skupščine, katero je »Jutro« že obširno opisalo ter pred dnevi tudi omenilo, da so bili temelji te palače položeni že pred 30 leti, ko je Beograd še daleč zaostajal za današnjim velikim in modernim mestom. Najlepši palači v Beogradu sta bili tedaj Oficirski dom in »Moskva« in graditelj teh dveh reprezentativnih palač je bil tudi projektant nove Narodne skupščine. To je bil ugledni srbski arhitekt Jovan Ilkić. Temelj nove skupščine je bil položen od kralja Petra I. dne 24. avgusta 1907 in arhitekt Ilkić je prejel med poveljstvom od kralja visoko odlikovanje.

Konkurz za projekt novega poslopja Narodne skupščine je bil že leta 1905 in Jovan Ilkić je prejel prvo nagrado. Kakor da bi bil slutil, da bo

Vhod v novi parlament

graditev dolgo trajala, je izdelal svoj načrt v slogu stroge renesanse — v slogu, ki nikdar ne zastari. Med vojno so se izgubili originalni načrti arhitekta Ilkića in po njegovi smrti je njegov sin, arhitekt Pavle Ilkić dobil naročilo, naj pregleda zapiske svojega očeta in nadaljuje njegovo delo.

Veličastna palača Narodne skupščine je kras novega modernega Beograda, po svojem slogu trajne vrednosti in lepote pa je tudi med simboli burne zgodovine naše prestolnice. Začetki Beograda spadajo v tretje stoletje pred Kristusom. V dobi Kristusovega rojstva pa je nekdanje keltsko mesto postala rimska trdnjava Singidunum. Od cesarja Hadrijana, ki je vladal od leta 117 do 138, je Singidunum dobil pravice mesta. V 5. stoletju so mesto osvojili Huni, pozneje pa so bili njegovi gospodarji Sarmati in Goti. Pod srbskim imenom se pojavlja Beograd v 9. stoletju. Pozneje so se zanj borili Madžari in Bizantinci. Madžari so leta 1124 Beograd porušili in v njegovim kamenu utrdili svoj Zemun. Bizantinci pa so napravili narobe leta 1154. Kot srbsko mesto je bil Beograd razširjen in močno utrjen pod vladjo despotu Stevana, potem je bil spet madžarska last, leta 1521 pa je bil zavzet od Turkov. Ko je Evgen Savoiski Turke premagal, je bil Beograd od leta 1717 do 1739 avstrijski. Ko so Turki Avstrijce premagali pri Grocku, je postal Beograd 1739 spet turško mesto. Turkom so ga Srbi iztrgali med Karadjordjevo vstajo o božiču leta 1806 ter ga obdržali do leta 1813. Naseljevanje Srbov v Beogradu je stalno naraščalo, mesto je postalo srbsko in so bile turške samo še utrdbe. Tudi trdnjave so bile pomladi 1867 izročene knezu Mihajlu in turške posadke so se za vedno umaknile.

Da je tako burna zgodovina zapustila v Beogradu svoje spomenike, je razumljivo in zato je danes po tolikih letih naglega razvoja in napredka Beograd še vedno mesto velikih kontrastov. Značilno pa je to, da je v naši prestolnici iz turške dobe ostala ena sama džamija. To je Bajrakli-džamija. Iz turške dobe so seveda ostale tudi razne druge stavbe in, čeprav so bile večkrat preurejene in modernizirane, so še vedno, ali — bolje rečeno — vsako leto bolj strogo nasprotje srednjih veličastnih palač. Tudi po središču Beograda so med visokimi razkošnimi palačami razsejane prave ko-

ke, ki jih bo treba čimprej odstraniti. V nekaterih modernih delih mesta so ozke ulice z nizkimi starinskimi hišami, ki so, če gledamo z višine, videti kakor črna pot, ki si jo je črv razril skozi jabolko.

Med starimi gradnjami je bila najbolj trdovratna kavarna »Albanija« na začetku moderne urejene Knez Mihajlove ulice. To poslopje je bilo videti kakor krtna pod skrbno negovanim drevjem lepega parka. Upravičeno je moderni Beograd kavarno »Albanijo« smatral za kamen spotike in za madež svojega lepega urejenega središča. Ta starinska stavba se je s čudovito srečo upirala zobu časa. Med vojno je ni poškodovala nobena granata, nekajkrat je gorela, a nikdar pogorela. Ni še dolgo od tega, ko je v njej spet izbruhnil ogenj, ki pa ni napravil nobene škode. Stavbišče, na katerem je bila zgrajena »Albanija«, je menda najdražje v vsem Beogradu in že večkrat so listi naglašali, da bi se na njem ne dali razprostrti tisočaki, ki jih zahtevajo lastni-

ki. Razne velevtrdke so se za zemljišče že pogajale, a vse pogodbe so se razbile zaradi previsoke cene. V borbo proti »Albaniji« pa je stopila letos z vso vsemno beograjska mestna občina, ki je po svojih strokovnjaških komisijskih že nekajkrat ugotovila, da prosto starega poslopja ne odgovarjajo niti najosnovnejšim zahtevam higiene. Mestni svet je te dni sklenil, da se mora staro poslopje brez odlaga podreti.

Med naglim razvojem v povojnih letih se pri graditvah nekaj let niso upoštevali nobeni gradbeni in regulacijski načrti ter je tudi to dejstvo v marsičem krivo tolikih kontrastov. V novih delih mesta pa povzroča kontraste seveda tudi beda, ki mora tudi neke imeti svoja zatočišča. Na periferiji mesta je mnogo modernih stavb, a še več barak, ki komaj zaslužijo ime človeškega bivališča. Več kakor v vseh drugih mestih naše države se je gradilo v Beogradu, a med tisočimi novimi zgradbami je razmeroma le malo takih, ki bi bile namenjene za bivališča revnejših slojev.

Družina na begu iz ognja

Deset ljudi se je rešilo, domačija je zgorela

Ptuj, 17. oktobra

Ob državni cesti proti Mariboru, med hajdinsko šolo in Slovensko vasjo, stoji vas Skorba, v njej pa je na lični domačiji prebivala družina Jerneja Kolarica. Ugodna nesreča je hotela, da je lepa domačija danes skoro do tal uničena kot žrtev zagonetnega požara. Ogenj je nastal davi okrog 2. ure. Ker je bila domačija s slamo krita, je bilo mahoma vse v ognju: hiša z gospodarskim poslopjem vsi hlevi in skednji. Strahovito pokanje desk, ki so naglo zgorevale, je zbudilo gospodarja Jerneja in njegovo ženo Marijo. Planila sta iz postelje in posrečili se jima je beg iz goreče hiše. Toda, kaj se bo zgodilo z njunimi osmimi otroki, ki so spali v zadnjem delu hiše, v posebni kamri? Otroci so stari od dva do 16 let. Silno pokanje je tudi nje prebudilo in pogumno so se začeli poginjati skozi okno vsi povrsti: Marija, Francek, Francka, Rozalija, Katarina, Režika, Eric in Ivan. Veža je bila že vsa v plamenu in tam niso mogli bežati, zato je bila res vsa sreča, da okno njihove kamre ni bilo omreženo z železnim križem, sicer bi vseh osem sramočkov našlo grozno smrt v plamenih.

Vaščani so kmalu prihiteli na pomoč in so pomagali reševati živino. Vendar pa je poginila v plamenih lepa telica, vredna 1000 Din, eno svinjo pa so opečeno izvelikil iz ognja. Vaščani kakor domači so žalostno gledali, kako je ogenj neumljeno uničeval domačijo. S poslopji vred je pogorela tudi vsa oprava, vsa obleka, šivalni stroj, gospodarsko orodje, ves letošnji pridelek, da je družina v eni sami

noči prišla na beraško palico. A to še ni bilo dovolj, ogenj se je prenesel tudi na gospodarsko poslopje Neže Železingerjeve, ki so ji takisto pogorela vsa gospodarska poslopja, a hišo so gasilci rešili. Na pomoč so prihiteli gasilске čete iz Hajdine, Ptujja in Gereče vasi. Toda ob silnem pomankanju vode se reševalna akcija ni mogla razviti. Vaščani so s škafi prinášali vodo iz studencev. Tako se je posrečilo vsaj to, da so preprečili nadaljnje širjenje požara, ki bi lahko uničil vso vas, saj so poslopja vsa krita s slamo. Domačija Frana Miheleca je že pričela goreti, pa se je gasilcem posrečilo ogenj zadušiti. Ta požarna katastrofa naj bo nov opomin oblastvom, da začnejo po vaseh, kjer ni tekoče vode, graditi požarne vodnjake ali vsaj cisterne za zbiranje deževnice. Posestnik Jernej Kolaric trpi okrog 60.000 Din škode, Neža Železingerjeva pa okrog 20.000 Din. Oba sta le nizko zavarovana. Vzrok nastanka požara ni znan. Možno je, da se je vnelo zaradi slabega dimnika, prav tako pa je verjetno pri sedanjih razmerah na Dravskem polju, da je zanetila zločinska roka.

Kino Sloga, tel. 27-30

Misteriozni film! Velenapeto!

CHARLIE CHANOVA
SKRIVNOST

Danes ob 11 uri dop. po globoko
znižani ceni 3.50 — 5.50 Din

Soda in fižol namesto kokaina

Trgovca Čeferin svoboden — Prevežani sleparji

Ljubljana, 17. oktobra.

Kokainska afera, ki je v javnosti dvignila mnogo prahu, se na zanimiv način razvija v precej drugačno smer, kakor so jo bila nakazala prva ugibanja. Na kriminalnem oddelku so zaključili preiskavo in večino udeležencev pustolovščine izročili sodišču. Trgovca Drago Čeferin, ki je bil glavna žrtev sleparjev in o katerem so se izprva raznesle govorice, kakor da se je policijskemu zasledovanju umaknil neznanu kam, v resnici ni imel pravega povoda za beg. Organi kriminalnega oddelka so ga predvčerajšnjim dopoldne poiskali v Ljubljani in ga povabili na kratko zaslišanje, nakar je bil spet izpuščen. Kolo cele afele pa se je zavrtelo tako, da bodo v njem običajni predsem sleparsi prekupevali z lažnim kokainom, ki so se bili organizirali v široko razpredeno prevežano tolpo in ki imajo bržkone še mnogo večje število žrtev na vesti, le da oskodovalci niso našli nobenega sredstva samoobrambe proti njim.

Da do kraja razkritja tihotapske sleparje, je imela policija precej težkega dela, saj je znano, da tihotape sami, prav tako pa tudi njihovi posredniki, pa še celo kupec največkrat nastopajo pod krivimi imeni. Nazadnje je organom kriminalnega oddelka vendarle uspelo, da razvežejo voz zel in polove falote, ki so bili zlasti zadnji čas pridno na delu. Pri tem je značilno, da zgodba o sleparstvu, katerega žrtev je po-

stal Čeferin, ni osamljena, temveč da je z njo v oddaljeni zvezi še neka druga, večja goljufija z lažnim kokainom. Prod kakšni tremi tedni je dobil neki državni nametšeneec, o katerem so sleparji dogajali, da je precej pri denarju, od družbe, ki so jo tvorili neki sofer, trije trgovski potniki, neki sedlaški pomočnik, neki mehanik in neki lesni strugar ponudbo, naj kupi od njih večjo količino kokaina, češ da mu ga nudijo po prav nizki ceni, hkratu pa vedo, da ga bo kar hitro lahko dalje prodal z velikim dobičkom.

Sleparji so znali urediti tako, da je v hišo njihove žrtve že prej prišel neznanec, ki je zaupno pripovedoval, da nakupuje kokain za Trst. Nato je družba državnega nametšeneca zvalila v neko gostilno blizu tobačne tovarne na Tržaški cesti, kamor je eden izmed posredovalcev tudi prinesel zavoj kokaina. Da ga še bolj podžrejo za kupčijo, so mu obenem natvezili, da ga v neki drugi gostilni na Glincah že čaka nov kupec, Italijan, ki bo blago odnesel čez mejo. Mož, ki so ga bili lopovi s tako rožnatimi obeti že dodobra omamili, pa je bil sam strokovnjak v kokainskih rečeh, in je zahteval poizkušnjo. Sleparji so bili tudi na to dobro pripravljeni. Odprli so svoj zavitek na nekaj mestih, kjer so imeli v resnici pripravljenega nekaj pristnega kokaina, in ko ga je kupec ponjhal, jim je takoj odšel na mizo 30.000 Din, pobral zavitek in odhitel.

„Zavidam Ti za Tvojo polt!“

Ali ni ta odkritosrčnost obenem tudi največje priznanje za ženo! Ako so žene zavidne, tedaj moški gotovo občudujejo...

Zdaj je lahko biti zares negovan. Elida krema IDEAL, ta suha dnevna krema, napravi kožo gladko, ohrani polt mladostno čisto in brez poškodb. Ker ima v sebi hamamelis, poživlja in obnavlja kožo. Negovanim ženam je postala neogibno potrebna!

ELIDA KREMA IDEAL

A zaman je iskal italijanskega kupca, ki se je porodil pač samo v fantaziji sleparjev, prav tako pa je zaman nato iskal tudi svoje prodajalce. Ko je doma zavoj razvil, je na nemalo začudenje ugotovil, da so mu namesto kokaina podtaknili jedilno sodo. Ves obupan je ogoljufanec nekaj dni dirjal po mestu in nazadnje je vendarle naletel na enega izmed njih. Jokaje mu je potožil, kako grodo potegavščino so si privoščili nad njim, oni pa mu je velikodušno zagotovil, da mu bo priskrbel pravega kokaina v tolikšni količini in tako poceni, da bo povsem popravil svojo škodo in da bo še lepo zaslužil zraven. Naivnež je šel tedaj drugič na limanice in prejel je nov zavitek, ki ga je plačal z menico za 17.000 Din. A tudi s to kupčijo je imel samo smolo. Komaj je nekaj malega »kokaina« prodal naprej, so odjemalci ugotovili, da gre za navaden borov prašek. In so o stvari takoj obvestili policijo. Ko se je začela preiskava, pa so agentje kriminalnega oddelka naleteli tudi ob sleparijo, ki je bila predmet vsega javnega zanimanja te dni.

Policija je na podlagi ovadbe prišla štiri sleparske posredovalce, ostali pa so na enak način ujeli v svoje mreže trgovca Čeferina. Čeferin je naslednji dan uvidel, da je ogoljufan, in je takoj poiskal enega

izmed posredovalcev, nekega S. P., ni mu pa izdal, da je njihovi lopovščini prišel na sled. Po nasvetu nekega prijatelja mu je začel pripovedovati, da ve za novo dobro kupčijo, češ da bi večjo količino kokaina kupila neka grofica na Gorenjskem. P. S. je bil takoj pripravljen, da se odpelje v Sangrad pri Kranju, a komaj je stopil v grad, so ga obstopili neznanci in ga zvezali. Pri njem so našli tudi nov zavojček »kokaina«, ki pa je bil tokrat iz fižolove moke. V zaporu so neznanci prav lepo ravnali s svojim jetnikom, moral pa je napisati še pismo na svojega tovariša, da je za njim prišel v grad. Trgovca sam pri internaciji sleparjev v Sangradu ni sodeloval, originalni poizkus obračuna s sleparskimi tihotapeci pa je pripomogel, da je policija vse prevežance spravila pod ključ.

Kino Union, tel. 22-21

Po znižanih cenah 3.50 in 5.50 Din
danes ob 11 uri dop.

KARL MAY:

SKOZI PUŠČAVO

Z razstave Kos, Maleš, Gorše, Slaviček

Slaviček: Divja raca (sepija).

Razstava umetniške skupine G. A. Kos, Miha Maleš, in France Gorše z uglednim češkim gostom Janom Slavičkom iz Prage, ki je od početka meseca odprta v Jakopičevem paviljonu, je že doslej imela skoraj rekordnen obisk. Mimo drugih ljubiteljev lepe umetnosti si je razstavo ogledalo tudi veliko število srednješolske mladine pod vodstvom profesorjev, še celo s celjske gimnazije se je pripeljalo nekaj razredov. Ljudje so z razstavo zadovoljni, dati so dela vseh razstavilcev močno različna. Na prvi pogled bi si ta ali oni mislili, da pride pred kakšnim razstavljnim delom v zadrego, a že majhna razlaga zadostuje, da je povsem jasna tudi najtežja forma. Katalog je okusno urejen in bogato ilustriran, a kar je posebna redkost: skoro bo že pošel. Nekaj del je

tudi že našlo kupca. Razstava je resnično zanimiva in poučna in obiskovalci imajo dovolj prilike, da se postavljajo na oba ekstrema — za in proti.

Razstavljeno je nekaj nad 100 del. Vstopnina za enkratni obisk velja 5 Din, priveditelji pa so hkratu uvedli permanentne vstopnice za takšne obiskovalce, ki si žele z razstavljenimi umetninami bližjega, intimnejšega kontakta. S katalogom vred velja permanentna vstopnica 15 Din, ilustrirani katalog sam pa 5 Din. Razstava bo odprta do 25. t. m. Posebej so vabljeni še člani naše češkoslovaške kolonije, da si ogledajo dela svojega slovečega rojaka Slavička ter z nakupom poskrbe, da bo katera izmed njegovih umetnin ostala pri nas. Naj še pripomnim, da so prostori paviljona kurjeni.

Zdaj Vam je lahko
polepšati umazane in počrnele zobe

KOLYNOS Pasta
za zobe

Ako se Vam zobje hitro umažejo in kvarijo, uporabljajte KOLYNOS specialno antiseptično pasto za zobe, ki Vam jih zopet naredi privlačno bleščeče. Mikrobi v ustih povzročajo madeže in kvarjenje... KOLYNOS ugonablja te nevarne mikrobe in čisti naglo in temeljito. Namažite malo KOLYNOSA na suho ščetko in Vaši zobje zadobe živ blesk in naravno belino, ki bo zopet pripomogla k lepoti Vašega nasmeha.

Dr. Valter Bohinec privatni docent

Na geografski stolici naše mlade univerze, ki je pod spretnim vodstvom dr. Arhurja Gavazzija prvih sedem let po vojni in dr. Antona Melika vse poslednje vzgojila in poslala med narod celo vrsto mladih geografov, bo v zimskem semestru pričel s predavanji novo imenovani docent, prof. dr. Valter Bohinec.

Dr. Bohinec se je rodil v Opatiji, študiral je gimnazijo v Ljubljani, nakar se je vpisal na dunajsko vseučilišče. Po svetovni vojni je nadaljeval geografske študije v Napoliju in Ljubljani, kjer je l. 1921 napravil doktorski izpit kot prvi disertant iz te skupine. Poslej se je marljivo udeleževal kot asistent v geografskem inštitutu in

številnim svojim kolegom dragocen svetovalec in teoretičen in praktičen večbenj.

Dr. Bohinec je bil glavni iniciator in ustanovitelj Geografskega društva na univerzi. Na njegovo vneto vzpodbudo je kmalu nato izšel Geografski vestnik, preproben zbornik znanstvenih, za vsakega izobraženega Slovence pomembnih geografskih razprav o naši zemlji. Kot glavni urednik in vedno vneti sodelavci se je dr. Bohinec tudi izven univerze mnogo trudil za propagando geografije med Slovenci.

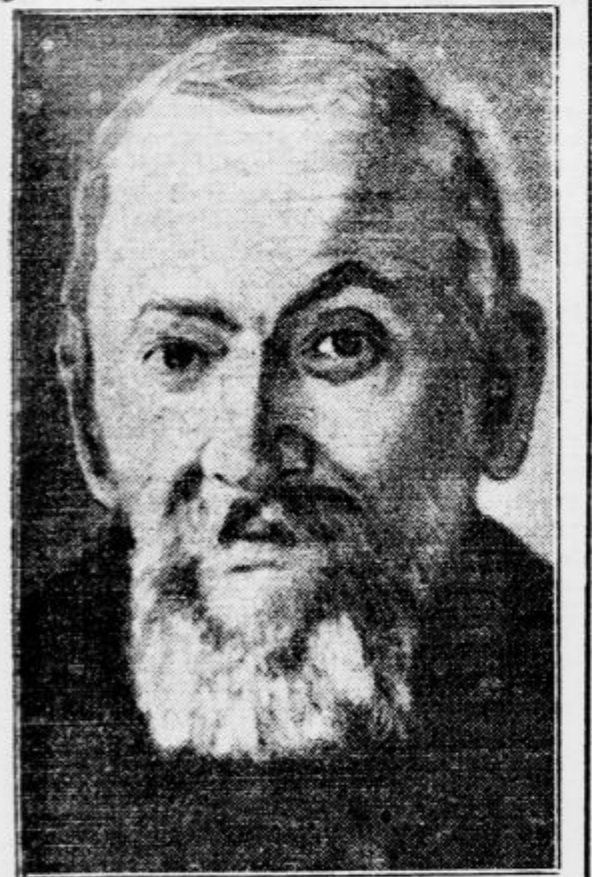
Pozneje se je mladi doktor leto dni izpopolnjeval na univerzi v Heidelbergu. Po povratku se je umaknil na srednje šolo in s celotno vrsto javnih predavanj seznanjal občinstvo o vedno aktualnih vprašanjih iz zemljepisnega področja ter ostal poslušalec v spominu kot izvrsten predavatelj. Kot urednik Geografskega vestnika je bil ves čas v najboljših odnosih s pokojnim dr. Cvijičem.

Dr. Bohinec je razen znanstvenih razprav doslej priredil več vzornih šolskih učbenikov in zemljevidov. Skupaj z zagrebškim univ. prof. dr. Senoo je izdal Koce-ov atlas. Ob povratku na univerzo mu iskreno čestitamo!

Janez Trdina na novem pokopališču

Novo mesto, 17. oktobra.

Ziviljenjska pot barda Dolenjske, Janeza Trdine so je končala 14. julija 1905. leta. Pismatelji »Bajk in povesti o Gorjancih«, je bil pokopan na starem pokopališču, katero so letos preuredili v mestni park, ki bo nosil naziv po Ketteju. Večina pokopnikov so sorodniki doli izkopati in zemeljske ostanke prenesti na novo mestno pokopališče na Ločensko cesti. Po prvotnem načrtu preureditve pokopališča v park bi imeli ostati na tem prostoru samo Trdinov grob. Ker pa se prvotni načrti (g. Trenza) zaradi

gnotnih težav ni mogel izvesti, je izdelal po naročilu mestne občine občinski stavbenik g. Ziberna drugi načrt, ki je bil enostavnejši in izvedba načrta daleko cenejša od prvotnega. Po tem načrtu se je lotos steno pokopališča tudi preuredilo v park brez kakih večjih težav, samo s to razliko, da je grob Trdine prišel malo preveč od sredine v stran. Sprito tega se je mestna občina odločila, da prenese Trdinove zemeljske ostanke na novo pokopališče in ga pokopije v častnem grobu.

Prenos pisateljevih zemeljskih ostankov na novo zadnje domovanje je bil v sredo ob 15. Pogreb je vodil prost g. Karel Cerin. Udeležba je bila prav lepa. Poleg občinstva so se pokopa udeležili: šolska mladina s svojimi vzgojitelji, zastopniki mestne občine s predsednikom g. Pavčičem kakor tudi zastopniki raznih društev. Genijalni pisatelj Janez Trdina, ki je ustvarjal v samotni, ima zdaj svoje zadnje bivališče sredi novega pokopališča, v bližini velikega križa. Mestna občina pa bi storila prav, če bi pri končnem urejanju Kettejevega parka, dala zasadi na mestu, kjer je stohnelo pisateljevo truplo, ono drevo iz Gorjancev, ki je dalo ime eni njegovih povesti: tiso s Tisovca. Iz njegovega prahu naj bi raslo in zelenelo drevo, ki je prava redkost njegovih toliko ljubljanih in opevanih Gorjancev in našega podgorja.

Napačno je varčevati pri milu — škoda perilo. Manj vredno milo škoduje tkaninam. Samo zares dobro — enotno milo pere perilo temeljito in prizanesljivo.

**SCHICHTOVO
MILO JELEN**

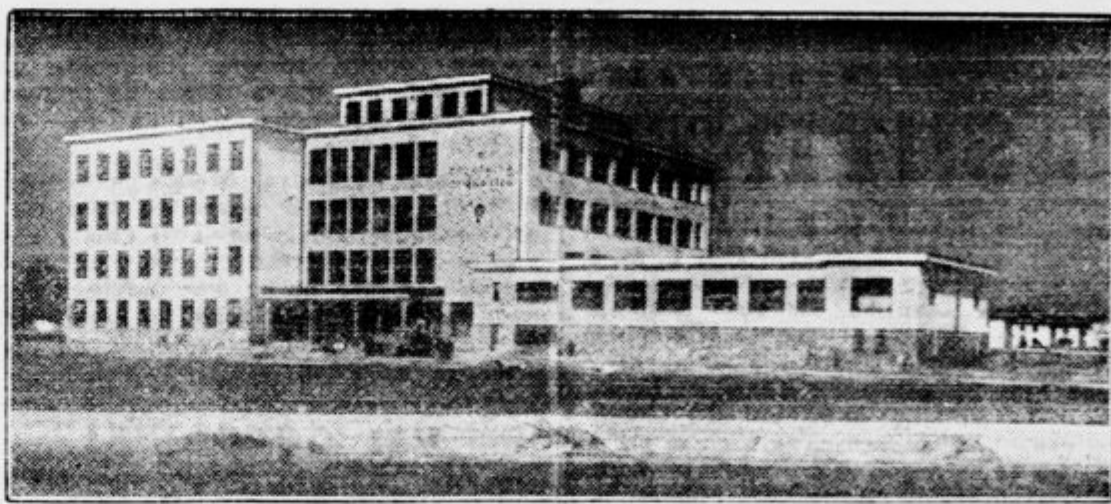
varuje perilo

ZA NAMAKANJE
ZENSKA HYALA

Nova gimnazija v Ljubljani bo danes slovesno otvorjena — Sprehod po moderni palači

Dela pri gradnji nove gimnazije za Bežigradom so po večji meri pri kraju. S tem je ustrezno predvsem skrbni staršev, da se pouk na gimnaziji vendar že prične, saj bo že dober mesec, kar so se ostale šole odprle in bodo torej dijaki precej v zaostanku. To pa bo v veliki meri odtehtalo dejstvo, da bo posihmal šolski pouk v novih, higieničnih, tudi s oziranjem na pedagoške potrebe bolj urejenih prostorih bežigradske gimnazije olajšan, saj se ne bo treba več stiskati dijakom po 60 v enem razredu. Dejstvo, da je število srednješolcev v zadnjih letih stalno naraslo in gimnazije niso imele več prostora, kamor bi spravile vso množico znanja željne mladine, je klicalo zmerom bolj po zgraditvi novega poslopja. Poleg tega se je III. drž. realna gimnazija morala stiskati najprej v Waldherrjevi palači, pozneje pa v realnem poslopju, kar brez dvoma ni bilo pouku v korist. Zavoljo tega je banovna bila prisiljena, najeti potrebne posojilo pri Pokojniškem zavodu.

Prostor za gimnazijo, ki ga je dala mestna občina brezplačno obsega 5000 m² in bo dosti zemljišča ostalo tudi za vrt, dvorišče in telovadistišče. Nova gimnazija bo obsegala 21 učilnic in bo v svoje odprle sprejela okrog 1200 dijakov. Nekateri govore, da je poslopje preveliko, a najbrž malo vedo o novih vzgojnih načelih, kajti gimnazija z 21 učilnicami je višek, kar se mora zahtevati od srednješolskega zavoda — ideal bi bila gimnazija s 16 učilnicami. Kar bi bilo preko te mere, bi bilo kvarno pouku, pa tudi delo in vodstvo bi bilo oteženo. V resnici primanjkuje v Ljubljani zdaj še 22 učilnic in bi bila zatorej potrebna vsaj še ena gimnazija.

Pogled na pročelje nove III. državne realne gimnazije

zda pa dijak iz učilnice ne bo stopil na zaprt, ozek hodnik brez razgleda, ampak na odprt prostor, na nekakšen trg, poln širine, luči, razgleda in življenja. Prejšnji organizem stavbe je bil kompliciran, temen kakor srednjeveška znanost, zdaj pa je postal jase, pregleden in uporaben. Hodnik je postal centralni prostor, ki obsega skupno 2000 m². Služil bo lahko za razstave, zborovanja in za razne slavnostne prilike. Doslej je bila v ta namen telovadnica kot največji prostor v šoli. Tu se je običajno zbirala vsa šola, kar pa je bilo mnogo manj higienično.

S centralnih hodnikov je zdaj prost razgled z velikimi okni, zlasti pa bo prostor primeren za risanje panorame in za prirejanje šolskih kinopredstav. Velika prednost tega prostora pa leži tudi v tem, da bi bilo za primer vojne ali epidemije možno namestiti tu 200 do 500 bolniških postelj. S tem se je kapaciteta vrednosti zgradbe zvečala za 100 odstotkov. Posebnost nove zgradbe je tudi v tem, da je

ropot v šoli, ker je stopnišče nameščeno v sredi in bodo imeli dijaki od učilnic do stopnic največ 15 metrov. Pa tudi pedagoški nadzor nad učenci bo zdaj lažji, ker bo profesor lahko imel pregled čez vse nadstropje. Učne sobe bodo imele največ po 50 učencev, kar povsem ustreza pedagoškim načelom, posebni prostori pa so za kemijo, fiziko, risalnico, pevsko sobo, posvetovalnico z govorilnico ter za kabinete s fizikalno, zemljepisno in prirodopisno zbirko.

V drugem nadstropju bodo prostori za upravo, v posebnem traktu, ki je zvezan z glavnim poslopjem, bo imel v prvem nadstropju stanovanje ravnatelja, v pritličju pa hišnik in kurjač. Dalje so v zgradbi prostori za profesorsko in dijaško knjižnico, za knjižnico podpornega društva, sobe za dijaška društva in za zdravnik. V zvezi z glavnim poslopjem je trakt telovadnice s 4 garderobami, z dvema shrambama za telovadno orodje, slačilnico in sobo za telovadnega učitelja. V

SAMO 6 DNI: OD 19.—24. OKTOBRA

TEDEN PROPAGANDNE PRODAJE MOŠKIH OBLEK, ZIMSKIH SUKENJ IN DAMSKIH PLAŠČEV

Športne obleke . . . od Din 270.— do 390.—
Kamgarn obleke . . . od Din 590.— do 790.—
Zimske suknje . . . od Din 390.— do 890.—

Damski športni plašči . . . od Din 340.— do 520.—
Damski modni s krznom od Din 390.— do 490.—
Damski modni s najfinejšim krznom . . . od Din 590.— do 990.—

Vsi tukaj navedeni predmeti so sami MODELI samo za propagandni teden v prvovrstni kakovosti in izvršitvi posebno izdelani. V najboljši kakovosti prinesemo za ta teden Hubertuse v dveh barvah in sicer v rjavi in olivno zeleni.

Vse to po naših znanih standard cenah.

Izkoristite to našo propagando, ki vam daje možnost za nabavo kvalitetnega blaga za nizko ceno, ker traja SAMO 6 DNI.

TIVAR OBLEKE

Nova gimnazija je delo mladega arhitekta inž. Emila Navinška, ki je izšel iz Plečnikovih šol, a tudi sicer so bili pri zgradbi zaposleni sami domači ljudje. Načrti inž. arh. Navinška predstavljajo prehod s tradicionalnim zidanjem šolskih oziroma javnih zgradb. Vse dosedanje šole (v Zg. Šiški, Mostah, za Bežigradom, v Novem mestu in Mariboru) so grajene po starem tipu, kakor je bil doslej splošno v rabi. Doslej smo hodili v šole z mračnimi hodniki, ki so bili ozki, zaprti in so imeli razgled na zaprto, zazidano dvorišče. Pri tem starem tipu so bile stopnice pomaknjene v sredo ali v skrajno krilo zgradbe in je bilo zatregadel potrebnih več stopnišč. Pri novi šoli, kakor si jo je zamislil inž. Navinšek, pa gre predvsem za to, da se dijak počuti svobodnejšega. Med dosedanjimi šolskimi zgradbami in vojašnicami je bilo malo razlike,

ekonomičnejša od ostalih srednješolskih zgradb. Zunanje stene so se skrajšale prav zavoljo ureditve centralnega prostora za celo tretjino, zmanjšali so se pa tudi stroški pri kubaturi zidov. Novo poslopje ima skoraj kvadratično obliko (36x32 m) ter je izvrstno rešen tako toplotno in prometno tehnično, kakor tudi pedagoški problem. Zlasti bo zmanjšan

shrambi s posebnim dohodom bo prostora za 150 do 200 koles, pozabiti pa ne smemo kopališča s prhami, kar je tudi nekaj novega na naših gimnazijah. Fizikalna in kemijska dvorana sta delani amfiteatralno, kemijska delavnica pa ima delovne mize obložene s keramičnimi ploščami. Stropa je vsa krita z bakreno pločevino.

Življenje moža med knjigami Ob šestdesetletnici ravnatelja dr. Janka Šlebingerja

Danes praznuje šestdesetletnico ravnatelj največje slovenske knjižnice, naš veliki bibliograf dr. Janko Šlebinger.

Mladi slavist je prišel te zgodaj v oče stike s svojim rojakom, bibliotekarjem današnje slovenske knjižnice dr. Fr. Simončičem. Ta prizadeveni bibliograf ga je navdušil in uvedel v bibliografijo enako kot v bibliotekarstvo: dve panogi pomožnega znanstvenega delovanja, ki zahtevata strog sistem in metodo ter sta neprocenljivega pomena za znanstveni študij, za raziskavanje vseh vst. Ti oči stiki, ki so se pozneje razširili v rodoljubne, so imeli na današnje šestdesetletnike odločilen vpliv in so v glavnem zahtevali vso njegovo življenjsko pot.

Kot moč široke slavistične izobrazbe, njegova črta za jezik, prodornega poznanja domače literature in velike ljubezni do knjige je dr. Janko Šlebinger po daljšem ovinku gimnazijskega učiteljovanja vstopil v svoje pravo kraljestvo — v knjižnico. Tu ga je med neumnega dela našla tudi šestdesetletnica prav v dneh, ko so pričeli zidati na prostoru nekdanjega »Knežjega dvorca« pripravljeni temelji za novo, monumentalno knjižnično poslopje, ki pomeni uredničenje najbolj gorče želje jubilara — predstavitelja slovenskih bibliotekarjev.

Dr. Janko Šlebinger ni bibliotekar samo po poklicu, marveč je eden tistih mož, ki so v svojem poklicu šele zaznale pravo življenje, prenesli vanj vso plemenito strast, brez katere se poklicno delo spre-

minja v golo birokratsko dolžnost in obušiti v svoji poklicni funkciji veliko kulturno poslanstvo. Naše knjižničarstvo je še sorazmerno mlado, četudi ima že stoletno tradicijo in potrebuje slasti v sodanjsih spremembah razmerah mož, ki nimajo samo trdnih pogledov na bistvo in nalogo knjižničarstva, marveč tudi razumejo njegovo posebno vlogo v našem okolju, vlogi, ki je

Dr. Janko Šlebinger z svojo dolgoročno službo v knjižnici

v temni svesti s odločno praznoto našega kulturnega življenja in izgraditve njegove najvišjih vrhov. Potrebe naše lepe se razvijajoče univerze kot središča vse znanstvene dejavnosti, priprave na bodoče Znanstveno akademijo, ustanovitve in delovanje raznih znanstvenih društev — vse to nalaga osrednji slovenski knjižnici večje naloge, kakor jih je imela v preteklosti častljiva licejska knjižnica. Nihče se ni bolj kakor dr. Janko Šlebinger zavedal pomena te knjižnice v sedanji, znanstveno čedalje bolj aktivni Ljubljani, a nihče tudi ni imel težjega položaja. Kajti — čim bolj so rastle potrebe in naloge, bolj so se krčili krediti za knjižnico; mimo tega je prapopolnjenost dosedanjih prostorov vedno občutnejše motila polno funkcijo knjižnice takega obsega in pomena, kakor je Državna študijska knjižnica. Borba za sredstva in za prostor označuje s svojim temnim pečatom skoraj vsa leta, odkar je dr. Šlebinger na čelu največje slovenske knjižnice, ta trdovratna in na hipe brezupna borba je prizadevnega upravnika stala mnogo truda. Kraljestvo knjig, v katerem je dr. Šlebinger našel svojo pravo duhovno domovino, mu ni dalo tistega mirnega pribežovališča in blagega ozračja za tiho znanstveno delo, ki je o njem kdaj sanjal, toda potreben je bil moč njegovega kova, njegovega značaja, da je stal na krtaču te preobločene in majave lašje. V zgodovini slovenske knjižničarstva bo dr. Janko Šlebinger eden njegovih reprezentantov.

Skoraj edinstvenega pomena za slovensko kulturo je bibliografsko delo današnjega šestdesetletnika. Kdor je imel prijetno priliko, iskati pri njem kakršnikoli podatkov s področja naše književnosti, je lahko občudoval, kako natančno in podrobno ima dr. Šlebinger v evidenci vse, kar je izšlo kadarkoli in kjerkoli v našem jeziku. Njegove bibliografije, ki jih je nelaž izšlo v tisku, največji del pa se kopirajo v njegovih predah, skoraj brez upa, da bi bile kdaj »na svetlo danee, so vzor takega dela. Obhajljemo vedno iznova, da je pri nas tako malo sredstev za izdajanje bibliografij. Čim večja je slovenska produkcija, očitnejša je njih potreba. Neumorno, vztrajno in vestno delo, ki ga ta izvršuje ravnatelj dr. Šlebinger, je širši javnosti do našega neznanja, tembolj pa ga uvažujejo oni, ki se po potrebi znanstvenega ali drugega dela zatekajo k njemu.

Dr. Janko Šlebinger se takisto bavi s slovesno zgodovino in je priobčil v raznih časopisih in zbornikih več zanimivih izsledkov. Bil je urednik »Ljubljanskega Zvonca« in dolga leta urednik knjižnih izdaj Tiskovne družbe. Posebej je uredil zbrane spise Fr. Masla — Podlimbarskega in jih opremlil z uvodi in komentarji; v njegovi redakciji je izšel tudi »Album slovenskih knjižničarjev«.

Osebnost je njegovo splošno kulturno udejstvovanje. Že od ustanovitve je na vodilnem mestu Tiskovne družbe in Vodnikove družbe, s svojim dragocnim sodelovanjem je mnogo pripomogel k razmahu največje ljubljanske ljudske (Sentjakobke) knjižnice, pred vojno pa se je udeleževal pri Slov. Matoh in Ottil Metodovi društvu. Naposled ne smemo pozabiti na dr. Šlebingerja — bibliofila: ni samo verni registrator in varuh knjižnih zakladov, marveč tudi intimni knjigoljub, tankočuten ljubitelj lepote in elegancije knjig, poznavalec redkih in krasnih tiskov. Kot osebnost in kot kulturni delavec sodi dr. Janko Šlebinger med naše »reprezentativne men«, in ob šestdesetletnici lahko samo želimo, da bi mu dobra usoda naklonila še mnogo let uspešnega dela!

★

Dr. Janko Šlebinger je doma od Sv. Ane v Slovenskih goricah. Mariborsko gimnazijo je dovršil leta 1896, potem pa je študiral slavistiko in germanistiko na Dunaju, kjer je bil promoviran leta 1903. Kot suplent je služboval 8 let v Ljubljani, kot profesor pa od leta 1906 v Novem mestu, od leta 1909 pa na realski v Ljubljani. V študijski knjižnici je našel delovati leta 1925.

Projektant nove gimnazije inž. arh. Emil Navinšek

Domače vesti

* ZKD bo priredila ekskurzijo na svetovno razstavo v Pariz. Za člane svetovnih društev bo Zvezda kulturnih društev v Ljubljani organizirala ekskurzijo na svetovno razstavo v Pariz, ki se bo vršila prihodnje leto. Vsa v Zvezi članjena društva bodo prejela že v prihodnjih dneh točnejše informacije, kako je s skurzijo zamišljena, koliko časa bo trajala in koliko bodo približno znašali stroški. Vendar že danes opozarjamo vsa društva in posameznike, ki se zanimajo za to krasno potovanje, da že sedaj o tem razmišljajo. Pri Zvezi je bil ustanovljen poseben odtok, ki je že pričel z delom in bo poskrbel, da bo organizacija tega potovanja čim popolnejša.

* Diplomirani so bili: na pravni fakulteti Aleksandrovi univerze gg. Rajko Svetek in Mila Tomazičeva iz Ljubljane ter g. Franc Venturini iz Borštna pri Trstu.

* 32 tiskovnih pol ali 512 strani in preko 150 slik obsega letošnji knjižni dar Vodnikove družbe. Pratika in 3 leposlovne knjige znanih, priljubljenih avtorjev. Brž stopite k poverjeniku in mu nesite dva kovača, ali pa se javite Vodnikovi družbi v Ljubljani. Knjižljiva 5. Nabriranje članov bo pravkar zaključeno. Knjige so dotiskane!

* Devdesetletnica dobre matere. V Poljanah je praznovanje v četrtek 15. t. m. svojo 90letnico gospe Terezija Frlanova, rojena Jesenko. Kljub visoki starosti je še vedno na nogah. Jubilarica je mati znane in čislane ljubljanskega odvetaika g. dr. Franca Frlana. Imela je več otrok, živijo pa le še trije. Dva od njih sta dosegla čast doktorja, starejši dr. Rado Frlan pa je umrl še mlad, ko je pričel svojo kariero kot zobozdravnik v Ljubljani. Pokopan je v Poljanah. Slavljenkin brat je bil profesor zgodovine in slovenski pisatelj Janez Jesenko, ki je umrl v Trstu, njen brat pa je bil tudi Anton Prodove v Poljanah. ki je umrl pred tremi leti in je dosegel starost 92 let. Častiljivi slavljeniki iskreno čestitamo.

SANATORIUM - EMONA

LJUBLJANA
Komenška ul. 4.
Telefon: 36-22

Dr. Franc Derganc
šef-prizmarji
kirurg odd. v p.
Ordinira: 11-4.

* Kinopodjetniki dravske banovine so ustali novili lastno združenje. Z uvedbo zvočnega filma se je ravno v zadnjih letih filmska industrija, predvsem v tehničnem pogledu tako močno razvila, da tvori danes v svetu eno najzavnejših panog gospodarskega razvoja. Vzporedno a tem so se tudi kinematografi pričeli izpopolnjevati ter v tem pogledu dosegajo danes že dokaj ugodno oceno. Njihovo izpopolnjevanje je pa deloma tudi treba pripisovati lastnim strokovnim organizacijam, ki delujejo v vsakem oziru le v interesu svojih članov. Tako so že dalj časa razmere izven Jugoslavije. Pri nas je pa pričelo pred leti kot prvo delovati Združenje kinematografskih podjetnikov avstrijske banovine v Zagrebu, ostale banovine pa niso imele še dosti lastnih združenj. Že od pomladi so se vršile v Ljubljani priprave za ustanovitev Združenja kinopodjetnikov dravske banovine, v nedeljo 11. t. m. se je pa že vršila v Ljubljani prva redna skupščina, ki si je izvolila odbor, od katerega si Združenje nada uspešnega delovanja v interesu svojih članov. Sedež združenja je v Ljubljani, pisarna se nahaja v prostorih kina Uniona.

damske plašče

Največja in najlepša izbira in najboljše cene!

A. Žlender

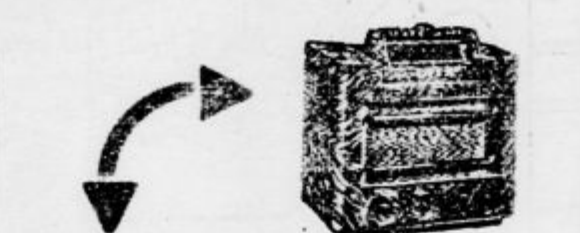
Ljubljana - Mestni trg 22

Vas postreže najbolje!

* Borba proti jetiki je tudi v Mežiški dolini nujno potrebna, ker se je v zadnjih letih ta nevarna in huda bolezen tudi tod zelo razpasla. Žrtve tuberkuloze postajajo vedno številnejše. Proti tej ljuski nesreči se je poudelno težo boriti. Izkušnje uče, da more pomagati le organizirana borba. V ta namen je bila ustanovljena 12. julija letis kraljeva protituberkulozna liga za gornjo mežiško dolino s sedežem v Črni, kjer že deluje v odtetni bolnišnici bratovske skladišne dispanser. Delovanje Protituberkulozne lige in dispanserja se razteza na področja občin Črna, Mežica, Prevalje in Guštanj. V odboru lige so zastopani vsi sloj prebivalstva iz navedenih občin. K ustanovitvi dispanserja je največ pripomogla pomoč bratovske skladišne mežiškega rudnika, ki je dala na razpolago prostore, rentgen in druge aparate. Dispanser deluje vsak četrtek pod vodstvom gg. dr. Adolfa Ramšaka, dr. Marije Ramšak-Stuhčeve in specialista za tuberkulozo dr. Radčela iz Slovenjgradca. Protituberkulozna liga pričakuje, da jo bo prebivalstvo podprlo v njenem človekoljubnem delovanju. Zato vabi vse brez razlike stanu, da pristopijo kot člani. Redni člani plačajo letno 6, podporni pa 4 Din.

* Za malega junačka Ljuba in družino Bartolovo je darovalo uradništvo »Jugosloveske« v Kranju 250 Din. Iskrena hvala.

* Tovarna JON. REICH sprejema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izdelavo. Pri težki stopek, napihnjenosti, glavobolu, zaradi zalepi, izčrpanosti ena ali dve čaši naravne Franz-Josefove grenčice prebavila. Franz-Josefovo vodo pijejo radi tudi bolniki, ki leže in jo smatrajo za dobroto.

BREZPLAČNO

RADIO-APARATA

Vam ne bo dal nihče, toda naši najboljši pogoji odplačevanja od 3 Din dnevno

Vam omogočajo, da si nabavite sprejemnik svetovnega slovesa.

PHILIPS-RADIO

»SIMFONIJSKA SERIJA«

Pojasnila daje

H. SUTTNER

LJUBLJANA

ALEKSANDROVA C. št. 6.

* Poroka. V Ljubljani sta se v škofjski kapelici poročila g. dr. Robert Kramberger in gđ. Marija Gostiša iz znane nacionalne rodbine Gostiša v Gornjem Logatcu. Poročil ju je g. knezoškof dr. Gregorij Rožman s prekrasnim nagovorom, v katerem se je spominjal trpljenja koroskih Slovencev in nesrečnega plebscista. Zenin se je namreč mnogo udeleževal v Klubu koroskih Slovencev. Priči sta bila gg. dr. Julij Felischer, državni tožilec v Ljubljani, in I. Vagaia, direktor gimnazije v Novem mestu. Koroski želijo novoročencema obilo sreče!

* Poročila sta se v Mokronogu na Zalostni gori g. Vilij Gregorič, trgovec, sin gospe soproge tovarnarja g. Karla Kunca iz Ljubljane, in gđ. Anica Kolenc iz ugledne rodbine g. Franca Kolence, gostilničarja in lesnega trgovca iz Mokronoga. Bilo srečno!

* V veliki bedi živi številna družina rudarskega staroupolkojenca v Trbovljah. Oče je že 9 let hudo bolan. Pred dvema letoma se mu je iz Francije vrnil sin v brezupnem stanju tuberkuloze, da vial med življenjem in smrtjo, a po vsej priliki jim je vsa hiša polna jetike, saj sta njihova stalna gosta samo bolezen in glad. Družina se na dobra človeška srca obrača s toplo prošnjo, da ji kakorkoli pomagajo sredi najhujše zime in bede — po možnosti tudi s kakšnimi kosom oblake ali z živili. Darila iz prijaznosti sprejema uprava »Jutrac«, naslov pa je dobri ljudem na razpolago v našem uredništvu.

* Gg. poverjenikom (icam) Vodnikove družbe. Vae one gg. poverjenike (oe), ki še niso poslali nabrajalnih pol. prav vljudno prosi Vodnikova družba da naj pole pošljejo čimprej, da more pisarna pričeti s akcepčijo letošnjih družbenih knjig.

Galopne in kasaške dirke prirediti Kolo jahačev in vozačev v zvezi z Jezdnim odsekom Ljubljanskega Sokola D A N E S na vojaškem vežališču, Fužine pri Ljubljani. — Začetek ob 14. uri.

* Cigan, ki je bil odlikovan s Karadjordjevo zvezdo. Beograjsko »Vreme« obirno opisuje bedno življenje cigana Ameda Amedovića, ki je bil odlikovan s Karadjordjevo zvezdo, z meči in živi zdaj s svojo številno družino v neki baraki v okolici Leskova. Mož je bil na frontah od leta 1912 do konca svetovne vojne, najhujše odlikovanje za hrabrost pa si je zaslužil v hudih bitkah pri kapetanovi česti pri Krupnju. Vsi smo se hrabro borili, ali smo naprej in odlikovanje sem dobil, ker sem pač ostal živ. Tako pripoveduje skromni junaški cigan Od države d-biva mesečno podporo 100 Din, k združenju odlikovancev s Karadjordjevo zvezdo pa ne more pristopiti, ker nima denarja za članarino.

ODVETNIK

VLADO KUKOVEC

JE OTVORIL SVOJO PISARNO

v Mariboru,

Aleksandrova c. 20-1.

* Nad pol milijona dinarjev v termos steklenicah in električni bateriji. Te dni je prišel na Sušak dunajski trgovec Mozes, njemu pa se je pridružil trgovec Baumohl iz Reke. Carinski so bili opozorjeni, da se pripravila tihotapstvo večje količine našega denarja na Reko in so zaradi tega pozorno motrili oba trgovca. Mozes in njegov reški prijatelj sta se kakor drugi polniki podala v carinski urad ter dala v pregled tri kovčece. V dveh kovčecih je bilo samo perilo in tudi v tretjem ni bilo na prvi pogled ničesar sumljivega. Cariniku pa se je čudno zdelo, da sta v kovčecu kar dve veliki termos, steklenici in, ko je eno odvil, je našel v njej zmotane tisočake. Tako so bili bankovci z motani tudi v drugi steklenici in v električni bateriji, vsega skupaj za pol milijona dinarjev. Demar je bil zaplenjen, trgovca pa sta pridržana na Sušaku.

* Pravda o slovenskem pravopisu še ni in gotovo ne bo nikoli končana. Dr. Joža A. Glonar je pravkar izdal v samozaložbi drobno brošuro »Slovenski pravopis«. Posvetil jo je pravopisni komisiji Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani. Na svoj, mestoma hudo zasoljeni način je razpredel svoje splošne poglede na vprašanje kolikor mogoče brezhibnega pravopisa, ki naj ustreza ne samo slovničarju, ampak tudi vsakdanji rabi v pismu in govoru.

* Pri zaprtju in motnjah v železnicah vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jožefove grenčice.

* Prva slovenska knjiga iz kemije. V anemološki je le du izšel »Praktikum anorganske, organske in medicinske kemije« ki ga je sestavil docent za medicinsko kemijo na univerzi, kralja Aleksandra I. phil. med. tech., ing. chem. Ladislav Klinc. Je to prva učna knjiga kemije, ki smo jo dobili po 16 letih obtoja slovenske univerze, ter vsebuje praktični in teoretični del. Praktikum je analitiški in podaja elementarne kemije, zasnovane na eksperimentih. Pre vsakim poskusom je teoretični uvod, ki celoti predstavlja kratek repertorij kemije. Praktični del je plod 10-letne laboratorijske prakse, v kateri se je avtor izpopolnjeval tudi po najodličnejših medicinskih kemistih inštitutih v tujini (Amsterdam, Berlin, Dunaj, Gradec, Heidelberg, London, Pariz, Tübingen, Zürich). Praktikum je pripravljen v glavnem za medicinske, v dobro oporo bo pa tudi kemiku, ki se zanima za organsko in biološko kemijo, v anorganskem delu obravnava pisatelj je najvažnejše elemente, v medicinskem delu pa najde tudi podrobno analizo seča, ki je za praktične ga zdravstva najbolj pomembna. Organski in medicinski del je docent dr. inž. Kline pisal skupaj s docentom dr. Albinom Seliskarjem. V uvodu poudarja pisatelj, da je knjigo napisal s željo, da pospeši napore svojega učitelja, rektorja ljubljanske univerze prof. dr. Maksa Samca za priznanje medicinsko-kemičnega inštituta na naši univerzi de iure.

* Dražba ribolova. Sresko načelstvo v Ljubljani bo dne 8. novembra 1936, ob 9. uri dopoldne oddalo na javni dražbi v zakup za 10 let ribarsko pravico v zakupnem okraju Skofljica in Bokačee najvišjemu ponudniku. Natančnejši pogoji in informacije eo razvidni z uradnega razglašja na deski sreskega načelstva.

VSI GOVORNIKI

odvetniki, profesorji, učitelji, duhovniki in pevc nujno potrebujejo Mr. Bahovecove

»SMREKA« bonbone

Izdelani so iz smrekovega ekstrakta in mentola. Radi tega vzdržujejo svežost glasu, ublažujejo

kašel in hripavost

Nadašnje desinficirajo usta in grlo, preganjajo kašelj, razbistrijo glavo. So pa tudi prijeten pripomoček pri akutni prekomernosti kašlja. Zavrtki po 4.— in 6.— v lekarnah in drogerijah.

Apoteka

Mr. I. Bahovec

Ljubljana

Kongresni trg št. 12.

* Ornogorec o sebi in o življenju. V zaključni Slobodne misli v Nikšiću je pred dnevi izšla 8. knjiga anekdot o Ornogorec »Ornogorec o sebi i životu«, ki jo ureja ugledni publicist prof. Stojan Cerović. Kakor prvi del, prinaša tudi tretja knjiga veliko število zanimivih prizgod iz življenja prebivalcev kršne Črne gore. Ta del našega naroda, ki ga akale in begovi ločijo od ostalega sveta, in h kateremu pismenost prodira šele v najnovijem času, si je v svoji dolgoletni borbi za ohranitev neodvisnosti ustvaril lastno filozofijo in svoje posebne poglede na človeka in svet. Mimo narodnih pesmi in duhovitih aforizmov neštele anekdote in pripovedi, ki žive v narodu, najbolj ponazarjajo značaj in mentalitet črnogorskega plemena. Med nabiralec tega narodnega blaga zavzema prof. Cerović na izredno vesele način preizkušnjo verodostojnosti vsakega besedila, preden ga natisne v knjigi, najuglednejše mesto. Vsi, ki se bavijo z etnografskim, psihološkim, socialnim ali kulturnim proučevanjem Črne gore, najdejo v Cerovićevih zbirkah mnogo dragocenega gradiva.

Danes ob 3. uri pop.

TOMBOLA

V KRANJU

Auto Din 42.500.—

Mot. kolo Din 6.200.—

* Bančne, kreditne in denarne posle, nakup in prodaja hranilnih vlog in vrednostnih papirjev, ureditve dolgov s hranilnimi knjižicami pri denarnih zavodih, nalozba kapitala v gotovini in hranilnih knjižicah na knjižice izpolnite najboljše: Al. Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ulica 14, I. Telefon 35—10.

Iz Ljubljane

— Predsednik apelacijskega sodišča dr. Golia Vladimir se je vrnil z rednega letnega odmora in prevzel posle. Sprejema nam od 11. do 12. ure wak delavnik izjzomni sredo in soboto.

— Jugoslovensko-bolgarska liga v Ljubljani je po letnem semoru imela preteklo sredo prvo svojo sejo. Predsednik Rasto Pustosilemsee je poročal o posetu bolgarskih združnikov, veterinarjev in avtomobilistov. Liga je pri vseh sprejemih bolgarskih gostov sodelovala. Omenil je, da je bil društveni odborik dr. Mavricij Rus, ki je med balkansko vojno opravljal kot dobrovoljec zdravniško službo v bolgarski vojski, odlikovan z visokim bolgarskim redom ter mu v imenu društva iskreno čestital k odlikovanju. Živahna razprava se je vnela o vprašanju prireditve tjačajev bolgarskega jezika in o poglobitvi društvenega delovanja. Sklenjeno je bilo, da se naroči hrvaška slovnica bolgarskega jezika, ako je že imla v Zagrebu, v negativnem primeru pa naj odbor ukrene vse potrebno, da dobimo kratek učenik za one, ki se šele učiti bolgarščine. Zanimljivo je, da se učiti bolgarščine.

Kdo bo plačal zdravnika ako se prehladite?

Kupite pri nas olago za plačilo in takoj h krojaču

Manufaktura k. d.

Ingovina, ki Vas želi boljše postreči

Mestni trg 17.

Manje za bolgarski jezik in bolgarsko književnost se kaže zlasti med mladino. Ako nameravajo na gimnaziji v Kranju prideliti tečaj bolgarskega jezika, težave pa dela okolnost, da nimamo nobenega učbenika. Liga ga bo v kratem preskrbela. Prihodnjo spomlad namerava Liga prideliti oficilen izlet v Bolgarijo, omejen zgolj na člane. Predsedniku je bilo naročeno, da izposluje za to ekskurzijo odobrenje na merodajnem mestu. Da se poglobijo osebnosti med člani, bo Liga priredila 18. novembra prijateljski večer, na katerega bodo povabljeni tudi v Ljubljani študirajoči bolgarski akademiki. Odbor je z velikim veseljem vzel na znanje in pozdravil vest društvenega odbornika Ježa, da se je omoval akad. odtsek Lige in da je v ta odtsek korporativno vstopilo akad. društvo »Edinost«.

Loveci in sportniki

ne premišlujejo več kje si bodo orisali KLOBUK ali ČEPIČO. V veliki izbiri in najrazličnejših oblikah jih dobite pri

M. B. GATAJ

LJUBLJANA, STARI TRG 14

— Razstava češkoslovaške povojne knjige, ki jo pripravila akademski odtsek Jugoslovansko-čehoslovaške lige v Ljubljani ob sodelovanju glavnega odbora Jč lige, komiteja naših književnih strokovnjakov in posebnega v ta namen sestavljenega odbora pri Slovanskem stavu v Pragi, bo odprta v Trgovskem domu od 29. t. m. do 9. novembra. Na razstavi bomo imeli priliko videti izbor čeških in slovaških sodobnih leposlovnih ter znanstvenih knjig. Vsebovala bo tudi oddelke bibliofilskega tiska, muzikalij, zbirko ekslibrisov ter obilo fotografskega in statističnega materiala. Razstavi bo pridrilen poseben oddelk vzajemnih prevodov ter kotiček vzajemnih stikov. Na razstavi so predvidena številna kratka predavanja in dnevno ob določenih urah strokovno vodstvo. Čas razstave — Češkoslovaški ljubljanski dnevi bo posvečen posebnim pažnji češkoslovaških kulturnih pojavov in upati je, da se bo v ta okvir včlenilo tudi sodelovanje obeh naših narodnih gledališč — Na razstavo bodo organizirale Jč lige iz dravske banovine tudi posebne ekskurzije.

Naznanilo.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem

trgovski lokal na Starem trgu 2 razširil in nanovo uredil.

Obenem sporočam cenj. odjemalcem, da imam v imenovanem trgovskem prostoru v zalogi bogato izbiro izgotovljenih moških in deških oblek, nadalje vse vrste stofov in priznanih najboljših inozemskih in tuzemskih tovarn.

— Za obletnico smrti blagopokojnega g. direktorja ing. chem. J. Turka bo naša zadružnica v ponedeljek ob 7. v frančiškanski cerkvi.

— Nenadna smrt višjega davčnega upravitelja Fr. Uršiča. Ljube, ki s popoldanskimi vlaki odhajajo iz Ljubljane, so bili večerj na glavnem kolodvoru priče tragičnega dogoda. Med potniki, ki jih je vsako soboto kolodvorska avia natlačeno polna, je bil tudi 66-letni viši davčni upravitelj v pok. France Uršič, ki ima svoj dom v Kocenovi ulici 1. Namenjen je bil na obisk k svojemu sinu, ki je profesor in znan narodni delavec v Kočevju. A komaj se je stari gospod povzpel v vagon dolencega vlaka, mu je prišlo slabo in sosedje v kupeju so takoj opazili, da je slabost globljin korenin. Brž so g. Uršiča omedlel nazaj na paron in ga položili na klop pred prometno pisarno, a vsa znamenja so kazala, da je pomoč zaman. S kolodvorske stražnice so pozvali policijo komisijo, v kateri sta bila zdravstveni svetnik dr. Lubar in dežurni uradnik Kette. A komisija ni mogla ničesar drugega, kakor da ugotovi smrt za kapjo. Na željo svojcev so odredili prevoz pokojnovega trupla na dom v Kocenovi ulici 1, kjer so ga položili na mrtvaški oder.

ADVOKAT

DR. IVO LULIK

je preselil svojo pisarno iz Frančiškanske ul. v Cigaletove ulico 11 (za sodiščem)

LJUBLJANA

— Smrt vrlega gasilca. V Zg. Šiški je umrl g. Nasilan Vaentin. Pokojnik je bil ustanovitelj ter skozi 31 let marljiv član gasilske čete v Zg. Šiški. — Naj mu bo lahka zemlja!

Doramad

radioaktivna zobna krema

za najvišje zahteve!

Dobite jo povsod!

— II. poljudno znanstveno predavanje »Prirodoslovskega društva, Univ. prof. dr. J. Lindž: Kako organizam nadomestajo izgubljene dele prv. delavaja regeneracijo kot splošen biološki pojav in zakonski, ki se pri tem pojavljajo pri rastlinah in nižjih živalih. Razlike med rastlinami in živalmi. Praktična uporabnost pojva (okuacija). Drugi del govori o regeneraciji pri višjih živalih in o regeneraciji kot znanstveni metodi. Pri predavanju se bo predavatelj oziral v prvi vrsti na dela domačih znanstvenikov na tem polju. Predavanje bo obenem nekaka splošno biološka priprava za predavanje primarija dr. B. Lavriča o transplantaciji tkiva pri človeku, ki se bo vršilo 3. novembra t. l. Barvne slike, 1. del 29. oktobra, II. del 27. oktobra, ob 20 uri v dvorani Delavske zbornice.

KINO

Današnji sporedi

MATICA

Premiera! Operetni klager sezona!

V CARSTVU LUTK

(Puppeteer)

MAGDA SCHNEIDER, WOLF ALBACH BETTY

UNION

Premiera! Britaneta veselo igra s klasikalno ljubavnim parom

LILIAN HARVEY, WILLY FRITSCH

NASMEH SRECE

(Glückskinder)

SLOGA

Komedia sijajnega humorja

MEDENI TEDNI

ANY ONDRA, HANS SOHNKEI

Predstave ob 15, 17, 19, in 21. uri

— Korošci! Umri je naš rojak profesor dr. Ivan Arnež. Pogreb bo danes ob 16. izpred hiše na Rimski cesti 20. Spremlimo ga vsi na njegovi zadnji poti! Klub koroških Slovencev.

— Krajevni odbor Jadranske strake opozarja vsa društva, da bo imel dne 23. januarja 1937. svojo tradicionalno zimsko prireditev.

— Uprava Hubadove šipe opozarja vse ljubljanske mešane pevске zbor, da je danes ob 10. dopoldne skupna pevška vaja v Hubadovi dvorani strogo obvezna. Pri nešte note s seboj! Uprava.

— Društvo slov. likovnih umetnikov sporoča, da želi tovarna Bala oemutkov za reklamo tudi od naših strokovnjakov. Kdor bi želel priti v stik s tem podjetjem, naj šim preje pošlje nekaj svojih dosedanjih del Fr. Goršetu, Gosposvetska cesta 13, ki jih bo oddal na pristojno mesto.

Trgovska lokala Pod Trančo št. 1 in Kolodvorska ul. 8, bosta vsebovala istotako bogato izbiro moškega in deškega perila iz lastne

tovarne Triglav,

ter vse modne potrebšćine.

Obleke in perilo se izvršuje tudi po meri in najnovejši modi.

Blagovolite brezobvezno posetiti ma, pri čenier Vam dokazem, da so cene blaga brez konkurenčne. Postregel Vam bodem vljudno in solidno.

J. OLUP,

LJUBLJANA

— Zbor slovenskih narodnih noš bo v soboto 7. novembra na Taboru. Sodelovalci bodo: priznana pevka-umetnica, akademski oltel, pevek; zbor in godba na pihala. Vstopnina bo samo 5 Din. Čisti dobiček je namenjen za postavitev spomenika Simona Gregorčiču in našim mučnikom.—Društvi »Soča« in »Tabor«.

Nova damska modna trgovina.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da odprem v ponedeljek 19. t. m. na Kongresnem trgu št. 1 (poleg Tičarja) trgovino s modnim blagom. Stalno bom imela v zalogi vse vrste dam. perila, pijsame, bluze, pletenice itd., po najnovejši pariski in ljubljanski modi. Potrudila se bom, da bodo cenjeni odjemalci postreženi solidno in poceni.

Se priporoča

Pepca Črnjač,

bivša poslovodkinja d. konf. tv. SOSS.

— Lutkovno gledališče Sokola 1. na Taboru ponovi danes ob 16. urah izvorno lutkovno igrbo br. 1. Grünleida »Jurček proti Indijancem«. Pripravljajo se pa še igre: »Jurček v kraljevstvu palčkov«, »Hrabra družina«, »Jurček smučar«, »Jurček-sokolski harmonikar« in druge. Slarši, pripelajte svoje deca!

— Poročil se je g. Saša Strekelj, banovinski konceptni uradnik, z gospodično Doro Furlanovo G. Strekelj je znan primorski narodni delavec. Kot bivš predsednik emigrantnega društva »Tabor« je pokazal veliko organizacijsko sposobnost. Njegova glavna zasluga je, da ima »Tabor« danes lepo zgradbo, ki je zavetišče brezposelnih primorskih brezdomcev. Mlademu paru naše iskrene čestitke!

— Vazne za avtomobilski in vprečni promet. Železniški prelaz na Celovški cesti bo od 20. t. m. 20. ure do dne 22. t. m. 18. ure zaprt za vse vozovni promet, ker bodo popravljali železniško progo na tem križišču. Moglo bo le prehod za pešce, kolezarje in tramvajske vozove. Vozila iz Gorenjake in Šitnice na Celovški cesti po Aleševčevi, Černelovi, Janševi, Podmilščakovi, Kobariški in skozi Bežigrad na Tyrševo cesto. Vozila na Gorenjsko in Šiško bodo vozila po leti progi, toda v obratni smeri.

u— Filmska matineja ZKD. Kot posebnost prve vrste prinaša Zveza kulturnih društev najlepši in najmočnejši film Francoske produkcije, mojstrovino režiserja Anatola Litvaka po romanu Josephu Kessla »L'equipage« — »Tovariši v življenju in smrti«. Vse, kar je prinesla vojna 1914.—18. njeno podtalno razjedanje in rušenje družbe in rodbine, je prikazano s pretresljivo nazornostjo v tem filmu. Film boste videli pri nedeljski matineji v Elitnem kinu Matici. Opozorjamo, da na splošno želijo občinstva začeti predstave ob 11.11. dop. Cene sedežev 3.50 in 5.50 Din.

Čisti lase periljaja. Preprečuje izpadanje las. Krepi rast las.

u— Praktični tečaj češkega jezika za široko javnost. Kakor vsako leto, bo priredila tudi letos JČ izen v Ljubljani praktični tečaj češkega jezika za široko javnost, ki se ga lahko udeležijo vsi zainteresirani. Pouk bo brez plačila. Vpisovanje bo v četrtek 22. t. m. v sentskiški meščanski šoli od 18 do 19. u— Nadaljevalni tečaj esperanta za vse esperantiste iz Ljubljane bo otvoril »Klub esperantistov« v Ljubljani jutri ob 20. uri. Tečaj se bo vršil enkrat tedensko po poldnevno uro v klubskem lokalu na Cankarjevem nabrežju 7. I. Zglašite se zalorej zanesljivo v ponedeljek v klubskem lokalu, kjer boste dobili vsa nadaljnja navodila in pojasnila.

Prišle so nove tipe
radioaparator
vodečih svetovnoznanih znamk
„Tehnik“ J. BANJAI
LJUBLJANA — MIKLOŠEVA c. 20
Telefon: 34-19.

u— Vsem, ki se zanimajo za že oznanjene tedenske tečaje, sporočamo, da se vsi vpiše v vse tečaje: Za otroke (dečke in deklice) vsak ponedeljek in pelek od 2. do 4. popoldne v telovadnici na realki v Vegoji ulici. Za odrasle (dame in gospode) pa vsak torek, četrtek in soboto od 6. zvečer dalje v telovadnici učiteljskega na Resljevi cesti. Ker se tečaji že vrše, pospešite z vpisom.

PLAŠČI, POVRŠNIKI

v priznani elegantni izdelavi in velikih izbiri
LUKIČ — STRITARJEVA ulica.

Vpisovanje v 12urni praktični tečaj z vajami na živem otroku o negi in prehrani ter vzgoji dojenčka za odraslo žensko dne 26. oktobra 1936. Tečaj se brezplačno in se vrše 2krat tedensko po 2 uri in sicer eden ob ponedeljskih in četrčkih, drugi ob torkih in petkih od 4. do 6. — Za tem so večerni tečaji od 8. do pol 10. Vsi tečaji so v zavodu za zaščito dece (Dežji dom kraljice Marije). — Prijave se sprejemajo vsak dan v dopoldanskih urah tudi telefonski.

Blasnikova Velika Protika za leto 1937.

Je zopet izšla. Ta naš ljudski koledar je med Slovenci najbolj priljubljen in domači. Celo naši izseljenci ga radi naročajo, ker jih spominja na domovino in mlada leta. Cena enemu izdodu je 5 Din. Dobi se v tiskarni J. Blasnik na sl. v Ljubljani, Breg št. 10-12 in v trgovinah.

u— Večerni trgovski tečaj na Christoforovem učnem zavodu, Domobranska 15. Se prične 19. t. m. Pouk vseh pisarniških poslov, knjigovodstva, korespondence, trgovstva, stenografije, strojepisja nemščine itd. Solnina 10 Din za vse predmete. Pojasnila vpisovanje dnevno tudi zvečer do 7. ure.

u— Vse pisarniške poste, trgovske predmete, stenografije, strojepisja i. t. d. nemščino se lahko naučite v večernem trgovskem tečaju na Christoforovem učnem zavodu, Domobranska 15. Informacije, prijave dnevno, tudi zvečer do 7. ure. Pričetek tečaja 19. t. m. Solnina 10 Din za vse predmete.

u— Registrirane blagajne in pisalne stroje, ki popravljajo strokovno in poceni Boris Simandl, Ljubljana, Kolodvorska 11, telefon 2437.

KINO IDEAL
Danes prekrasno filmsko veledelo
„Boheme“
(»MIMI« — roman velike ljubezni)
GODBA: GIACOMO PUCCINI
Predstave ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.

u— Za dečka-junaka in Bartolovo družino iz Druge so pri blagajni »Jutrac« depozirana naslednja darila: od g. Ivana Maruša iz Zaleca 100 Din, od g. Vekoslava Pona iz Celja 20 Din, od neimenovanega dobrotnika iz Celja 50 Din, od sokolske desce v Pucenih pa 55 Din.

u— Plesni zavod Jenka v Kazini-Zvezda ima vsako nedeljo od 4.—8. ure popoldnjski ples s poukom novosti. Vsak ponedeljek začelni tečaj za novince, ki se vedno sprejemajo v torek nadaljevalni tečaj za spretnije plesalce. Posebne ure in informacije dnevno. Dijaki popust.

SAMO

Bronhi BONBON

ZAVIT V PAPIR Z NAPISOM

Bronhi UNION

JE ORIGINAL.
VSE OSTALO ODKLONI,
KER JE POTVORJENO!

u— Plesne vaje združenja konservatoristov se bodo nadaljevale vsak četrtek točno od pol 20. do 23. v Trgovskem domu.

Iz Celja

u— Smučarsko veselje. Zgodnji sneg je pokril visine nad 600 m in je tam večidel oblačen smučarski mladini v veselje. Zlasti v Alpah je snežna odeja stabilna in debela, pa tudi sredogorje med 1000 in 1100 m (Mojna, Kum, Mizna, Goliti, Polho je itd.) je očetov in trdnega, kakšnega pol metra debel snežen oklep. Celo pri Črniški kosi (700 m) je snega dovolj, da se za silo nasnučajo. Vreme je zaenkrat ustaljeno in prijetno. Ozračje je zelo outajeno (v višinah nad 1000 m).

NOVA TRGOVINA

Vam nudimo prvovrstno blago ter zelo nizke cene. Prepričajte se! — Za obilen obisk se priporoča manufaktura in moda
SENTJURC Gabrijel, Celje, Glavni trg 9.

pod ničlo. Zato se sneg dobro drži, kar zagotavlja prav dobro smuko. S planinskih postojank zlasti iz Moziške koče nad Mozirjem poročajo, da se je smučska doba takorekoč že pričela in da je dotok smučarjev precejšen. Kar v oktobru ni običajno. Smučarji, ki so se s svojimi »dilemami« vrnili s svojih jesenskih pohodov, ne morejo dovolj pohvaliti snežnih razmer, ki vladajo sedaj tam »zgoraj«. Danes bodo zgodnje zimo izkoristili pač vsi, ki se prištevajo med smučarsko »rajso«, tudi oni, ki so do sedaj oklevali. Če sodimo po ugodnih začetkih, se nam obeta ugodna smučska zima. Trgovci se nanje pridno pripravljajo in prodajo boga, da bi jih odskodoval za lansko »slabo« zimo. Predvsem bo treba prodati lanske zaloge. Zastojajo pa vedno sledi ugodna konjunktura, zato imajo tudi kolarji polne roke dela, da izgotovijo dovolj smučk.

KINO METROPOL. Danes ob 16., 18.15 in 20.30 »UGRABJENJE«. Matineje ob 10.30 in 14. »NEUKROTILIVI MUSTANG« — Jutri »IVJE« (Waldwinter).

u— Občni zbor Podpornega društva na gimnaziji v Celju bo v torek 20. t. m. ob 14. v gimnazijski posvetovalnici. Vabljeni so tudi vsi podporniki.

e— Pri padcu ji je počila žila. V petek se je težko ponesrečila 31-letna služkinja Jožeta Zorkova uslužbena na Cankarjevem cesti št. 2 v Celju. V sobi ji je sprednolno na parketu, pri čemer je padla tako nesrečno, da ji je počila žila na levi nogi. Zorkovo so prepeljali v bolnišnico. Njeno stanje je nevarno, ker bi poškodba lahko povzročila izkvaritev.

e— Kino Union. Danes ob 10. in 14. »Fra Diavolo«. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 in jutri ob 16.30 in 20.30 vefilem »Ave Maria« in dve predigri.

e— Plesne vaje priv. nameščencev se vrše v četrtek 22. t. m. ob 20. uri, nato 29. t. m. in od 7. XI. vsako soboto v mali dvorani Celjskega doma. — Odbor.

Iz Maribora

u— Za mariborski spomenik Kralju Udenitlju so prispevali: Lukačič Avgust, narodni poslanec, Mala Nedelja, din 500, državna dekliska šola, Ljutomer din 223, drž. narodna šola Velenje din 200, Sert Ferdo, Maribor din 200, drž. dekliska narodna šola Slov. Konjice din 164, občina Cerkevjak din 127, ter hranilnica in posojilnica, Sv. Jurij ob j. žel. din 120.

u— Letošnja Pomožna akcija. Mestni predsednik dr. Juvan razglasa: Vnovič trkam na Vaša usmiljena srea in Vas prosim, da po svojih močeh darujete za Pomožno akcijo za siromašne sloje mesta Maribora. Stojimo na pragu zime in potreba zahteva, da nasitimo lačne, oblečemo in obujemo gole in boste ter ogrejemo premrzle v slabih zašitih stanovanjih, kletih, barakah in vagonih. Največje podpore so vredni nedolžni otroci, kateri pač ne smejo gladovati in prezebati, nadalje onemogli in za delo nesposobni siromaki, dočim je ostalim treba preskrbeti dela. To nalogo si je nadela Pomožna akcija za siromašne sloje mesta Maribora, ker se z razpoložljivimi proračunskimi sredstvi ne dajo kriti ogromne socialne potrebe mesta, nastale v teku izrednih gospodarskih razmer. V slučaju neuspeha započete akcije bi bila mestna občina primorana, da obremeni mestno prebivalstvo z novo davčino, ker je po zakonu dolžna skrbeti za siromašne in polskati viro za njihovo vzdrževanje. Darujte za siromašne in zapuščene otroke za delo nesposobne siromake in brezposelne vsi ki vam je usoda naklonila srečo, da niste odvisni od milosti drugih, da vam ni treba postopeti v brezdelju in gladovati in zmrazovati v hudi zimi. Darujte, kar morete v denarju blagajni, stari obliki in obutvi, kurivni itd. Denar pošiljajte neposredno mestni blagajni, Slomškov trg 11 (tel. 22-40) naturalne datjave na socialno-političnemu oddelku mestnega po-glavarstva, Rotovski trg 9 (tel. 27-54).

u— Rezervni oficirji! Mariborski odbor UROIR vabi vse svoje člane in njih svoje, kakor tudi ostale gg. rezervne oficirje, da se prijavijo za smučarske tečaje. Tečaji bodo za začetnike in manj izvežbane, in sicer odrasle in deco, na željo za dame posebej. Prijave pisмено na naslov: Udruženje rezervnih oficirja i ratnika, pododbor Maribor, v Mariboru.

u— O koroskih Slovenceh je predaval v petek zvečer v dvorani na Aleksandrovi cesti št. 6 agilni tajnik Kluba koroskih Slovencev v Ljubljani g. France Uršič. V zanimivih izjavanjih je prikazal življenje, delo in borbe koroskih Slovencev in je svoja izjavanja ponazorjeval s skiptičnimi slikami. Na večer so sodelovali tudi vrli pevci »Jadrana« pod vodstvom zborovodje prof. Vrabca ter ubrano zapeli pet izbranih koroskih narodnih pesmi.

u— Velika javna ljudska tombola Narodne odbrane v Mariboru bo danes ob 14. uri na Trgu svobode.

u— Vagon blaga bo treba raztovoriti v 6 urah. Uprava skladišča Maribor-glavni kolodvor je razglasila, da se morajo od 11. t. m. dalje v Maribor prispeli vagoni raztovoriti v 6 delovnih urah po njihovem prihodu. V drugem primeru se bo prizadevanje zaračunala stojnina. Ker je ta odredba tehnično je težko izvedljiva in na drugi strani tudi precej obremenjuje vse interese so se mariborski gospodarski krogi priporočili pri direkcijski državnih železnice v Ljubljani.

u— Utonil je v potoku. V bližini Središča vodi preko potoka Trnove brv, po kateri so se vračali iz Središča trije fantje, ki so do polnoči popivali. Medtem ko sta dva kmalu bila doma, se 26-letni Stefan Golob se naslednje jutro ni vrnil. Domačini so obvestili o tem orožništvo, ki je pričelo poizvedovati. Po večurnem iskanju so našli orožniki Goloba mrtvega v potoku nekaj sto metrov od brvi. Ne ve se, ali je pokojni Golob utonil, ali pa je postal žrtev napada. Nadaljnja preiskava, ki je v teku, bo razjasnila žalostno smrt mladega Goloba.

Hotel MARIBORSKI DVOR

Radi renoviranja in moderniziranja hotela in restavracije, ostane oboje do nadaljnjega zaprto.

u— Pristno angleško blago. Prekupčevalci »angleškega« blaga se večkrat pojavljajo v Mariboru. Tako je t. dni prišel v Maribor ponujat blago neki trgovski potnik. V Kopališki ulici se je z neko stranko dopoldne zmenil za dva komada blaga in to za ceno 700 dinarjev. Potnik je popoldne prinesel blago, stranka mu je pa odšla sedem stotakov. Sebe po potnikovem odhodu si je stranka natančno ogledala kupljeno blago in se prepričala da je drago plačala slabo in manjvredno blago, ki je bilo le podobno dopoldne pokazanemu. Zadevo je naznanila policiji. Policija je prejela tudi nekatere druge prijave v zvezi s potnikom in pristnim angleškim blagom.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM

v Šiški, telefon 33-87

Razkošna in zabavna opereta
VALČEK ZA TEBE

Camila Horn, Luis Graveure, Adela Sandrock, Theo Lingen.

Predstave v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob 8. uri.

V torek:
VEČNO MLADA

u— Vzdrževanje makadamskih pešpotov. Hišni posestniki, lastniki zemljišč, oskrbniki hiš, hišniki ali najemniki hiš, stavlbiš ali drugih zemljišč se opozarjajo, da so dolžni vzdrževati makadamske pešpote ob vsej dolžni posestvi v rednem stanju. Mestno poglavarstvo iz tega razloga poziva imenovane da popravijo pešpote, ki so v slabem stanju s primernim materialom, sicer bo to storila mestna občina mariborska po svojih delavcih na račun odgovorne osebe.

u— Mešatarske zadevščine. Mešetar I. G. je ponudil nekemu mariborskemu mesarju kravo, za katere nakupno ceno se je z mesarjem nista mogla zdeliniti. Uro kasneje se je mešetar zglasil pri mesarjevi materi

Vsako navadno svetilko
zamorete pretvoriti v
Aladdin
petrolejsko-plinsko svetilko
125 sveč
jakosti z

originalno angleško
„SUPER-ALADDIN“
glavo za svetilko.
Generalno zastopstvo
za Jugoslavijo:
„BARZEL“ d. d.
Subotica
Zahtevajte brezplačen prospekt!

Da, treba je mnogo truda, predno se to dovrši. Tako precizno delo tudi zahteva bistro oko in brezhibno razsvetljavo.

Varjeno točno delo pri žarnici

Tungstram

D NITKA V DVOJNI VIJAČNICI

na domu, ki sporočil, da je njenemu sinu prodal kravo in jo naprosil, da naj mu da 1000 dinarjev na račun. Mati je mislila, da ima opravka s postenjakom in mu izročila zahtevano svoto. Bila pa je presenečena, ko je prišel zvečer sin domov in ji objasnil, da o tej kupčiji ničesar ne ve. Zadevo so prijavili policiji, ki išče mešetarja.

Mariborski obrazi

Parcele poloviči, ulice trasira, vogale krive seče, vse poprek planira; skicira, meri in triangulira. Redkobeseden, tih, mož trdnega značaja. Kar reče, to drži, mu moške volje nič ne zmaja. Na koncih vseh srečuje Maribora S trinožnim ga kukalom dan za dnem. O, revež, vsak kotic zmerit mora!

Ko pa nedeljsko, vedro jutro svane, S postelje svoje žurno plane. Merilno ropotijo spravi v kot. Mudi se mu na dolgo, dolgo pot... Pohorskega zdaj »Doma« brižni gospodar, v prirodo svežo maha, v gore čar. Ko vrh se Pohorja uveri: »Naš dom ponosno svojo streho dviga v višavje sončno, — pa mine ga vsa briga. Brezskrbno zdaj vse zlato dan terene božje meri in — krtime, Vse naokoli glas: Sedaj pa kupice do dna — na zdravje našega Vončine.

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

u— Kino Narodni dom prikazuje na dan tombolo Harold Loyda v komičnem filmu »Harold Mlekar«.

Z Jesenic

u— Zvočni kino Radio predvaja danes ob 3. in 5. pop. in 8. zvečer vefilem »Moderni časi« s slavnim Ch. Chaplinom v gl. vlogi.

Iz Hrastnika

h— Rudar, ki se je vrnil iz Rusije išče svoje pravice. Poročali smo že, da se je po 22 letih vrnil iz Rusije bivši vojni ujetnik, rudar Simon Kurent, doma v Čeah nad Hrastnikom. Mobiliziran je bil avgusta 1914 ter ujet na galiski fronti. Ker iz Sibirije o njem ni bilo nobenih vesti, so ga oblasti smatrale za pogrešenca in njegova žena Franciška je dobivala zase in dva otročka skromno pokojnino od Bratovske skladišnice. Ta mala podpora pa je zdaj z vrnitvijo moža prenehala. Rudar Kurent se je seveda napotil iskat zaposlitve pri rudniku. Dosegel pa ni ničesar, češ, da je že prestar. Steje namreč že 52 let. Njegovega 22-letnega sina pa namesto njega tudi ne sprejmejo v službo, ker rudnik zaenkrat ne sprejema nobenih novih delavcev. Pri rudniku je dobil Kurent samo svojo delavsko knjižgo, v kateri je zapisano, da je delal kot rudar le 7 let in 11 mesecev. Ta doba zaposlitve pa ne doseže karenčne dobe 10 let, na podlagi katere bi lahko v primeru nesposobnosti za delo zahteval majhno pokojnino. Rudar Kurent prosi zdaj pri Bratovski skladišnici, da bi mu priznali vsaj že 4 leta vojaške dobe, kakor se je to tudi drugim priznalo. Ko bo morda to dosegel, bo treba še dosti potov, preden bo prišel do svojih pravic.

h— Naša gasilska četa je dobila letos novo vodstvo. Predseduje ji zdaj g. Nadež Ros. Pristopilo je tudi letos k četi precej novih članov. Vse članstvo je želelo da bi četa čimprej dobila motoriko. In z veliko vnemo so zbirali za nabavo potrebna sredstva. Poleti so poživljivalni možje in fantje priredili prvo veliko tombolo s prav dobrim uspehom in prislužili si niso samo motoriko temveč tudi avtomobil. Na avtomobilu je sicer še nekaj dolga, katerega pa se hočejo rešiti z dohodki prireditvev tekom letošnje jeseni in zime, da bi tako drugo leto praznovali 50 letnico gasilske organizacije

opremljeni z modernim orodjem in vozili. V ta namen priredi gasilska četa tudi danes v restavraciji kemične tovarne svojo trgatvev grozila.

h— Prostovoljna gasilska četa Hrastnik priredi danes ob 16. trgatvev grozila v gostilniških prostorih g. Ivana Logarja v kemični tovarni. Prijatelji gasilstva so vabljeni!

h— Plinski napadi na našo dolino so napovedani za čas od 20. do 31. t. m. Vsa navodila bo dobilo občinstvo na posebnih sestankih in b občinskih razglasih.

h— Kino Sokol predvaja danes film »Njegova Visokost služitelj«.

Iz Zagorja

u— Nenadna smrt uglednega posestnika. V St. Jurju pod Kumom je v nedeljo zjutraj nenadno umrl 43-letni Alojzij Čop, največji ondotni posestnik. Pokojnik je bil daleč naokrog znan, posebno kot trgovec z lesom in kot šegav dobrodušec. Pred dvema letoma so ga napadli neki fantje, ki so bili potem obsojeni na pol leta zapora. A medtem ko so oni bili deležni amnestije, je poškodovani Čop trpel posledice in je hiral. V nedeljo zjutraj je rekel ženi, da gre k prvi maši. Ko pa se je vsedel na stol, je omahnil in je bil pri priči mrtve. V torek zjutraj so ga ob veliki udeležbi spremili do preranega groba. Ženi je zapustil 11 otročičev, v starosti od 6 mesecev do 22 let, ki bodo pač bridko občutili izgubo dobrega očeta.

Poznavalec mineralnih voda

ZAHTEVA POVSOD IZREČNO LE
rogaško slatino
KER TA ZRAVEN PRIJETNEGA
SVEŽILNEGA OKUSA KREPI
TUDI PREBAVO.

u— Divjačina pod vlakom. Na progi med Trbovljami in Savo so obhodniki proge spet našli povoženo divjačino. Kakor pravijo, je med žrtvami največ lisic, ki so sicer najbolj oprezne vendar jih močna luč lokomotive popolnoma zmede in se ne znajo ogniti smrti. Tudi včeraj zjutraj ob prihodu vlaka na postajo v Zagorju je vlakovodja javil, da je pri signalu vlak zadel neko srno, ki je obležala, druga pa je srečno ušla čez progo. Srno sta res kmalu prinesla dva moža na postajo. Povedala sta, da je na drugo stran Save pripelavalo precej divjačine, ki pa jo prepodili lovci, loveči nad onim bregom. Ne katere obstrljene živali so se zatekle v lovišče pri Sv. Urhu, ki je last g. Müllerja.

u— Vrtno jagode zore na vrtu gospe Vide Sedovnikove, soproge železniškega uradnika. Nenavadna igra narave vzbuja precej pozornosti.

u— Stevilo brezposelnih je spet zraslo z ustavitvijo obratovanja v Haukovem kamnolomu. Haukovo podjetje je dobavljalo kamen za rudniške apnenice, ki pa zaradi pozne sezone čedalje manj obratujejo in lahko rudniški delavci sami dobavljajo dovolj potrebnega kamena.

Matineja Z.K.D.

DANES OB pol 11. URI dop.
v ELITNEM KINU MATICI
letalski vefilem
L'EQUIPAGE
Tovariši v življenju in smrti.
Cene sedežev Din 3.50 in 5.50

Iz Tržiča

u— Kino predvaja danes Anny Ondra-film »Vesela naslednica«.

Iz Ptuj

u— Vaje za obrambo mesta Ptuja. V času od 17. do 20. oktobra bodo vaje za obrambo Ptuja pred sovražnimi letalskimi napadi, in to ena dnevna in ena nočna vaja. Prebivalstvo naj se za časa večbe skriva v stanovanju in zaklone. Prosto gibanje je za časa večbe dovoljeno samo osebam, ki imajo plinske maske. Prebivalstvo naj se brezpoznojno pokori odredbam službujočih organov.

u— Kino. Danes film »David Copperfield« v nemškem jeziku.

u— RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 15.15 in 20. uri zvočni film »Operator 13.«, katerega vsebina je vzeta iz zgodovine osvobodilnih bojev Severne Amerike z južnimi državami.

SPORT

Planica za smuške polete

Na veliki skakalnici v Tamarju se bodo odslej gojili smuški poleti brez pokroviteljstva nenaklonjene Fise

Glede na razne časopisne vesti o odjavi velike planiške skakalnice, smo se obrnili na merodajne činitele tehnike oziroma izvršnega odbora društva »Udruženje smučarjev Planica« in tako lahko potrdimo našim čitateljem s točnimi in zanesljivimi informacijami.

Vesti o odjavi skakalnice pri FIS so točne. Pred enim mesecem je USP prejel uradni zapisnik o sklepih FIS-kongresa v Garmisch-Partenkirchenu. Iz zapisnika je razvidno, da je vsako prirejanje skakalnih tekem na skakalnicah s kritično točko preko 80 m prepovedano in se kaznuje z enoletno diskvalifikacijo. Diskvalificiran je tekmovalce, ki se udeležijo take prireditve, savezi dotičnih tekmovalcev, prireditelj in savez prireditelja.

Kakšno važnost so polagali Norvežani na onemogočenje Planice dokazuje dejstvo, da se prvič v zgodovini smučarskega sporta uvajajo za prireditve tako stroge diskvalifikacije, čeprav ni o njih govora v nobeni FIS pravilnici in okrožnicah. Naši delegati na kongresu so vsekakor storili napako, ko niso opozorili na to okolnost in zahtevali glasovanje o svojem predlogu, da se meja za samo skakalno tekmo sploh ne določa.

JZSS je že l. 1935 opozoril FIS, da se v Planici ne prirejajo le običajne skakalne tekme, temveč da se raziskuje povsem nova opažanja, ki so v zvezi z rezultati skokov in ki bodo, zadostno zbrana, predložena FIS. Omenjeni sklepi v Garmisch-Partenkirchenu so primorali sedanjega lastnika planiških skakalnic, USP, da zbere še prej kot bi sicer, vse gradivo glede opažanj in izkušenj, ki so jih pokazale tri prireditve v Planici in jih v obširnem elaboratu predložil savezu, da jih pošlje FIS kot predlog za bodoči kongres. V tem elaboratu je inž. Bloudek z njemu lastno preciznostjo obrazložil točno odkritje, ki ga je dala Planica, namreč da je vsa tajna uspehov v Planici v tem, da je skakalnica grajena kot naprava za smuške polete, ki se zaradi velike brzine, ki jo doseže tekmovalce v zaletu, ne dajo izvesti kot skoki, temveč samo še kot poleti. Utemeljitve je do najmanjše podrobnosti precizirana in kot taka predložena FIS, da jo spravi na dnevni red prihodnjega kongresa in to kot utemeljitev našega predloga, da se poleg smuških skokov, ki se dajo izvajati tako kakor jih opisujejo FIS pravilniki, le do največ 70 m, kar je enako brzini smučarja v zaletu 23 m na sekundo, uvedejo se smuški poleti v Planici do 28 m na sekundo, kar zahteva od njega popolnoma drug način izvajanja skoka, ki je v nasprotju z obstoječimi pravili. Zato je predlog, da se uvede nova sportna panoga — smuški poleti, popolnoma utemeljen.

USP je najprej hotelo zainteresirati sosedne saveze ter je imelo v septembru z njimi sestanek v Vrbi na Koroskem. Pri tej priliki so odlični srednjeevropski smučarski strokovnjaki potrdili pravilnost predloga, ki ga je dala USP v pretres in obljubili, da bodo ta predlog tudi podpirali. Po-

sledica tega sestanka je bil baš članek C. J. Luthra v nemškem časopisu, ki je zbudil tem večjo pozornost, ker velja Luther nedvomno kot prvi strokovnjak v smučanju in je sam dolgoletni graditelj skakalnic v Nemčiji.

Seveda se sedaj poraja vprašanje, kakšen razvoj bo zavzel bodoči problem Planice. Glede na sklep FIS v Garmischu, je absolutno smatrat, da je panoga smuških skokov v svoji meji navzgor zaključena. Njen bodoči razvoj se bo moral popraviti na 70 m in se bo v tej meji ta panoga razvijala le še glede lepote stila. Smuških poletov mednarodna federacija doslej ni poznala. USP je imelo dve izbiri: prijaviti smuške polete v letalski ali pa smučarski sport. Odločilo se je najprej za smučarski sport.

Presedstvo FIS more predlog Planice predložiti šele prihodnjemu kongresu, ki bo l. 1939. Do takrat je ta panoga povsem

prosta in ji ne more ne FIS, ne kdo drugi stavljati kakih zbran. Stvar posameznih savezov je, koliko hočejo omejiti udeleževanje svojih članov v tej novi sportni panogi. Razvoj kaže, da imajo na njej mnogo večji interes, kakor pa na kratkovidnem stališču Fise. Pri tem bo igrala veliko vlogo tudi znatno večja varnost tekmovalcev pri poletih, ki znatno nadkriljuje varnost pri smuških skokih. Planiške tekme so to zadostno potrdile.

Služaj prostega sporta, ki ga pravilnik FIS ne vsebuje, ni nov. Imamo na pr. že več let mednarodne prireditve kakor Wassa tek na Švedskem (na 90 km dolgi progi), dalje tako zvali kilometerlance v Švici, konjski ali motoski jumping itd. Tem sportom se bo pri uvedbi v eno ali drugo federacijo pridružil še sport smuških poletov kot prosta disciplina.

V zvezi s tem predlogom Planice je zdaj tudi razumljiva njena odjava skakalnice v Planici s kritično točko 106 m, ki se pa ne bo več uporabljala za skoke, temveč le za polete. Za skoke bodo uporabljali obe ostali skakalnici v Planici.

Vse kaže, da bo letos prvič lahko potekla prireditve v Planici brez tolikšnih razburjenj in ovir kakor prejšnja leta, ko so hoteli Norvežani s pomočjo mednarodne federacije iz zavisti preprečiti razvoj te največje skakalnice na svetu.

Današnji nogometni spored:

Liga: BSK—Ljubljana

Ob 15. na igrišču Primorja, ob 13.30 predtekma

Reka: Slovan

Ob 10. na igrišču Slovana za Kolinsko tovarno

Hermes: Korotan (Kranj)

Ob 10. na igrišču Hermesa

Jadran: Mladika

Ob 10. na igrišču Jadrana v Kolesarji

Mars: Korotan

Ob 10. na igrišču Mladike na Kodeljevem

Revija lahkoatletskega naraščaja

Namesto ponovno odpovedanega lahkoatletskega dvoboja ljubljanske Lirije in zagrebške Maratona bo danes popoldne velik juniorski miting Lirije, ki bo gotovo enako privlačen kakor nastop starejših. Na telovadišču Ljubljanskega Sokola ob Tivoliju se bodo ob 15. dalje borili naši lahkoatletski naraščajniki. Dobro so se pripravili, v njihovih vrstah je že sedaj mnogo talentov, ki obetajo postati povsem enakovredno nadomestilo preizkušenim tekmovalcem, ki že zapuščajo sportno areno. Prijatelji kluba in lahke atletike se bodo današnjega skupnega nastopa juniorjev vseh ljubljanskih klubov gotovo z veseljem udeležili. Izven programa juniorjev je pripravljen še poizkus rušenja državnega rekorda v metu kladiva našega znanega prvaka inž. Stepišnika.

Prodaja vstopnic za današnje ligo tekmo Ljubljana—BSK bo še v teku dopoldneva od 10. do 12. v klubovem tajnistvu Beethovnova 9, pritičje desno. Opozorjamo vse obiskovalce današnje tekme, da se strogo ravnajo po navodilih ki so bila objavljena v sobotni številki »Jutra«.

Občni zbor ljubljanskega plavalnega podsaveza bo danes ob pol 10. v restavraciji Štrkelj.

J. Pogačnik,

krojaški salon v Radovljici

se priporoča za izdelavo salonskih, športnih oblek in plaščev. V zalogi vedno češko in angleško blago.

Soboslikarji

na zalogi po najnižji ceni:

KAOLIN v kosih in zmlat
TEMEJNA KREDA v kosih
KIT-KREDA fino zmlata
BELA KREDA v kosih in zmlata
SAMOTNI CEMENT za obzidavo
štedilnikov in vseh vrst peč.

„OGENIT“

LJUBLJANA — KOLODVORSKA 18

TRGOVSKEGA POMOČNIKA

manufakturne in modne stroke, ki je obenem dober izložbeni aranžer, ne nad 25 let star s prama referencami sprejme takoj manufakturna in modna trgovina

MILOŠ PŠENIČNIK, Celje.

Negnojena zemlja strada

Zemlja je kakor živo bitje — žejna in lačna. Napaja jo dež, hrano ji pa moramo dati v obliki gnojil. Hlevski gnoj je sicer dobra hrana, vendar pa ne vsebuje vseh hranilnih snovi v zadostni meri. Predvsem ima premalo fosforne kisline, ki je poleg kalija in apna neobhodno potrebna za dober razvoj vseh rastlin. Rastlinstvo rabi fosforno kislino zlasti za tvorbo beljakovin; živalsko telo, ki sprejme fosforno kislino iz rastlin, pa jo rabi za zgradbo svojega okostja. Ravnotako je fosforna kislina tudi za človeški organizem največje važnosti.

Ako se človek dobro hrani in če ima krepko telo, potem je bolj odporen proti vsem boleznim, zlasti nalezljivim boleznim, ki jih povzročajo razne škodljive mikrobe. Isto velja tudi za vse rastline, ker so le-te v dobro rejenem stanju bolj odporne proti vremenskim neprilikom in vsem škodljivcem, zlasti proti nevarni peronospori, ki

uničuje vsako leto milijonske vrednosti v naših vinogradih in hmeljskih nasadih.

Zaradi splošnega pomanjkanja fosforne kisline v naših tleh jo moramo izstradani zemlji dati v obliki fosfornih umetnih gnojil. Kot umni in štedljivi gospodarji bomo seveda uporabljali ono fosforno gnojilo, ki je najcenejše in najprimernejše za našo zemljo. Tem pogojem odgovarja fosfatna žlindra, ker vsebuje ne samo zadosti fosforne kisline, temveč tudi precej apna in nekaj joda, katere snovi hranijo in okrepčajo rastline.

Fosfatna žlindra je odlično sredstvo za gnojenje vseh kultur. Na travnikih pospešuje razvoj žlahtnih trav in na beljakovinah bogate detelje. Ravnotako se je fosfatna žlindra izvrstno obnesla pri hmelju, vinski trti in sadnem drevju, tudi pri okopavini in žitaricah je fosfatna žlindra pokazala prav zadovoljive uspehe. Uporaba rastične žlindre je priporočljiva tudi zaradi ugodne cene, saj je za polovico cenejša kot tomaževa žlindra in za tretjino cenejša kot rudn. superfosfat. To gnojilo je zelo prikladno tudi zaradi dejstva, da se pri trošenju ne praši in se lahko pomeša s kalijevo soljo in apnenim dušikom.

Vsi »metovalci«, hmeljarji, sadjarji in vinogradniki, ki so že gnojili s fosfatno žlindro, zelo hvalijo to gnojilo zaradi nizke cene, dobrega učinka in lahke uporabnosti. Napravite tudi vi še v jeseni gnojilni poskus s fosfatno žlindro, ki se dobi pri kmetijskih zadrugah in pri vseh večjih trgovcih, ki se bavijo s prodajo kmetijskih potrebščin.

Radio

Nedelja 18. oktobra

Ljubljana 8: Nedeljski pozdrav (plošče). — 8.30: Telovadba (vodi prof. Marjan Dobovšek). — 9: Cas, poročila, spored. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz Trnovske cerkve. — 9.45: Verski govor (g. Jože Jagodice). — 10: Pesnice za kratek čas, sodelujejo: Sestre Stritar, Ježek in Jožek, vmes plošče. — 11.30: Otroška ura: Gasperček, lutkovna igra. — 12: Koncert radio orkestra. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Plošče po željah. — 17: Kmet. ura: 50-letnica kmetijske šole na Grmu (inž. Ivo Zupanič). — 17.20: Ura lahke glasbe, sodelujeta: Trboveljski pevski jazz in Radio orkester. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.50: Slovenska ura. — 20.30: Orglice in harmonika (gg. Petan in Stanko). — 21.15: Zdravice poje Akademski pevski kvintet. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radio jazz.

Beograd 17: Koncert godbe kraljeve garde. — 18.50: Skladbe za čelo. — 19.50: Pester večer. — 22.20: Plesna muzika. — Zagreb 20: Koncert tamburaškega orkestra. — 20.45: Pester večer. — 22.30: Plesna muzika. — Praha 19.05: Lepote Dubrovnika. — 21.35: Instrumentalni koncert. — 22.35: Plesna muzika. — Varšava 17: Simfonijski koncert. — 21: Pester spored. — 22: Fantazije iz oper in operet. — Dunaj 17.05: Koncert radijskega orkestra. — 19.30: Vokalni koncert. — 20.05: Pester večer. — 23.45: Prenos ciganske glasbe. — Berlin 19: Zvočna igra. — 20: Prenos Verdijeve opere »Rigoletto«. — 22.30: Prenos iz Münchena. — 24:

Lahka glasba. — München 18: Spevoigra. — 20: Koncert orkestra. — 21: Plošče. — 22.30: Plesni orkester. — Stuttgart 20: Verdijeve opere »Trubadur«. — 24: Koncert Haydnovih in Mozartovih skladb.

Ponedeljek 19. oktobra

Ljubljana 12: Valčkova ura (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Ruske zborovske pesmi na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Zdravniška ura: O zraku (dr. Anton Brocelj). — 18.20: Lahka glasba na dveh klavirjih (plošče). — 18.40: Kulturna kronika: Slovenska narodna pesem (g. Franc Marolt). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Karlovska narodna vseučilišča o priliki 25 letnice delovanja karlovskega prosv. odbora (prof. Braškovič iz Zagreba). — 19.50: Zamimivost. — 20: Magistrski šramel kvartet. — 21: Koncert Radio orkestra. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Plesna glasba, sodelujeta g. Mirko Premelj in radio jazz.

Beograd 17.20: Koncert orkestra. — 18: Narodne pesmi. — 20: Prenos opere »Andrea Chenier« iz Nar. gledališča. — Zagreb 20: Prenos opere iz Narodnega gledališča. — Praha 17.35: Češke narodne pesmi. — 19.10: Prenos iz Brna. — 22.15: Plošče. — 23: Bachov »Preludium in fuga a-dur«. — Varšava 17.15: Salonski trio. — 19.30: Smetana: kvartet e-mol. — 20: Koncert jugoslovanske glasbe. — 22: Koncert simfoničnega orkestra. — Dunaj 17.40: Vokalni koncert. — 19.25: Rossinijeva komična opera »Svilinski brivci«. — 23.45: Plesna muzika. — Berlin 19.15: Koncert na čelo. — 20.10: Vellemestna zabavišča. — 22.30: Plesna muzika. — 23: Melodije za lahko noč. — München 19: Godba za ples. — 20.10: Spevoigra. — 23.20: Lahka godba orkestra. — Stuttgart 18: Pester glasbeni spored. — 22.30: Plošče. — 23: Prenos lahke glasbe iz Frankfurta.

Naše gledališče

D R A M A

Začetek ob 20 uri

Nedelja, 18. ob 15. Mladi gospod šef. Izven. Znižane cene. Ob 20. Florentinski slavniki. Izven.

Ponedeljek, 19. Tudi Lela bo nočla klub... Red B.

O P E R A

Začetek ob 20 uri

Nedelja, 18. Ples v maskah. Premiera. Premierski abonma.

Ponedeljek, 19. Zaprt.

Član zagrebške opere g. Ivo Stefan kot gost v vlogi Rossinija. V »Veseli vdovci« go. Gjungenac v naslovni partiji. Sodelujeta: Smrkolova, Spanova, Japljeva, Cankarjeva, ter gg. Gorskij Zupan, Petek, Frolih, Kristančič, Hvasčja, Jelinkar, Selcun. Dirigent in režiser: Niko Stritof.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 18. ob 15. Zorka, ob 20. Prva legija.

Ponedeljek, 19. Zaprt.

Torek, 20. Živi mrtvec. Red. B.

Iz Gornje Radgone

gr. Nesreča otroka. V sredo se je na dvorišču trgovca Franca Korošca v Gornji Radgoni igral šletni Aleksejev sinček iz Veržaja. Splezal je skrivaj na leseno trugo za vožnjo gramoza, ki je bila priložena k zidu. Truga se je prevrnila in fantka domala ubila. Onesvestil se je s hudo poškodbo na glavi. Prepeljali so ga v bolnišnico.

ZA NOVO

dobičkanosno tekstilno

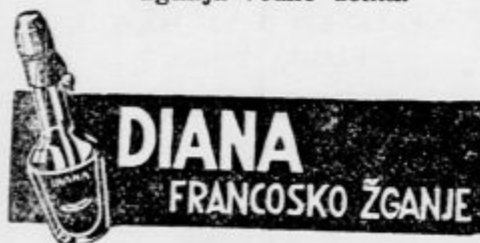
podjetje iščem družabnika. — Ponudbe pod »Kapital« na ogl. odd. lista.

SKRBNJA ŽENA

pričakuje svojega moža z dela z DIANA francoskim vinskim žganjem.

Utrujeno, od dela preveč izmučeno telo se osvaja z DIANA francoskim vinskim žganjem. Nova moč in življenjska radost pojde po žilah. DIANA francosko vinsko žganje ne učinkuje samo mestoma, ono pospešuje ves organizem odstranjuje škodljive substance, nastale zaradi utrujenosti. Eno samo vdriganje Vas prepriča o odličnem učinku DIANA francoskega žganja! Vsaka pazljiva žena mora zatorej imeti steklenico DIANA francoskega vinskega žganja vedno doma.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega soproga, očeta, brata

VIKTORJA RIBIČA

NAREDNIKA 16. ART. POLKA

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so pokojnika spremili k večnemu počitku ali sicer sočustvovali z nami. Prav posebno se zahvaljujemo san. majorju g. dr. Rankoviču Mirku ter ostalim gg. zdravnikom za njihovo požrtvovalnost in trud, da s spremstvo komandanta 16. art. polka polkovniku g. Mihaelu Lukancu z ostalim oficirskim zborom, dalje vsem gg. podoficirjem 16. art. in 40. peš. polka za prekrasne vence, g. vojnomu svečniku g. Ivo Marčiču in art. naredniku g. Cirku Stojanu za ganljiva nagovora ter vojaški godbi za tubne žalostinke. Vsem še enkrat najlepša hvala.

LJUBLJANA, TRST, 17. oktobra 1936.

ZALUJOČI OSTALI

Farma za živali s kožuškami na Rigiju pri Weggisu v Švici se je s svojo zalogo

srebrnih lisic

preselila v Karpate. Prodajamo plemenske živali in kožuhe. Dajemo tudi nasvete za napravo farm Karpathen Silberfuchs-farm, Ujhuta Borsod-m.

Parketne deščice, trstje za strop, asfaltno strešno lepenko, bitumen-juto za izolacijo, bitumen, lesni cement, karbolinej, strešni lak

razna izolacijska sredstva proti vlagi dobite najceneje pri tvrdki

JOS. PUH, Ljubljana Gradaška ulica 22
Telefon št. 25-13

Otroški vozički najnovejših modelov

Drokovalec motorji, tricikliji

Štalni stroji pogreznjivi

Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.

Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

TRGOVCI

IN VEČJI ODJEMALCI

ZAHTEVAJTE PONUDBO IN VZORCE ZA ZIMSKE SPORTNO BLAGO DOMAČEGA ROČNEGA DELA, KAKOR SMUČI, OKOVE, STRE-MENA, PALICE I. T. D. PRI

F. ŠUŠTERŠIČ, Vrhnika GLAVNA ZALOGA

ZAHVALA!

Podpisani se zahvaljujem tudi tem potom SVEOPCI GOSPODARSKI ZADRUGI S. O. J. V ZAGREBU za hitro, polno in kulantno likvidacijo pristojbe mi podpore in morem vsled tega to zadrugo vsakemu najtopleje priporočati

MARIBOR, dne 16. oktobra 1936.

JOSIP PERKO, trgovec

KOSAKI PRI MARIBORU

ZAHVALA

Vsi, ki ste nam stali ob strani ob smrti našega

JAKOBA

mu poklonili lepega cvetja ter ga ob častnem številu spremili k prezgodnjemu grobu; Bog plačaj!

TRZIN, dne 18. oktobra 1936.

Rodbine: KMETIČ, JERSIN, SRŠEN.

ZAHVALA

Za vse izraze sočutja in sožalja sprejete ob smrti našega nepozabnega soproga, brata, strica, gospoda

ČUŠA FRANCA

VIŠ. POŠTNEGA KONTROLORJA V POKOJU

se vsem najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno hvalo smo dolžni godbenikom, pevcem in vsem darovalcem vencev in šopkov, kakor tudi vsem onim, ki so ga spremili na njegovi poslednji poti.

MARIBOR, 16. oktobra 1936.

ZALUJOČI OSTALI

RAVNATELJSTVO IN URAĐNIŠTVO ZAVAROVALNE ZADRUGE »CROATIA« V LJUBLJANI javlja tužno vest, da je nepričakovano umrl njen zvesti in vzgledno marljiv uradnik, gospod

FRAN URŠIČ

Ohranili ga bomo v trajnem in hvaležnem spominu!

LJUBLJANA, 17. oktobra 1936.

Kraljestvo mode

Za jesen in zimo: Žamet!

Ni ga tvoriva, ki bi bolj laskalo obrazu in postavi, kakor ravno žamet. Motni blešči in prilagodljivo voljnost tega razmeroma težkega in zato izrazito zimskega tvoriva so znani ceniti že v srednjem veku, ko so bile najlepše slavnostne obleke izdelane iz prekrasnih baršunov. Odtlej se žamet ni več umaknil s svetovne modne pozornosti. Tudi v današnjem času, ko se moda tako naglo in muhasto izpreminja, tvori žamet vendarle nekakšno stalno postavko v vsakoletni jesensko-zimski modni napovedi. Zlasti v poslednjih dveh sezonah se je moda z vso vnetostjo začela zanimati za raznotere možnosti ki jih nudi žamet kot orodje na plačih, oblekah in kostumih. Pri tem je seveda zopet naraslo splošno zanimanje za cela žametna oblačila in zno-

va smo tam kakor že tolikokrat ob pričutku nove zimske sezone: Obleke in kostumi iz žameta so na višku mode!

Modni krogi so že zdavnaj spoznali, da

le temnobarven žamet učinkuje elegantno in profinjeno. Odtod tudi stalna priljubljenost črnega žameta, ki je prav za prav vedno moderen. Vendar pa so letošnje, starinsko učinkujoče modne barve tolikanj temne in umerjene, da pride mehki blešči žameta v teh tonih kar najbolj diskretno do izraza. Zato se ni čuditi, da bomo leto za leto izpremembo videli manj črnega žameta in toliko več žametov v vijoličasti, sivnato modri, cimetno rjavi, vinsko rdeči in temno olivno zeleni barvi.

Posebno elegantna je sestava žameta z lepim krznom. Tu je n. pr. v kostum iz sivnato modrega, volnenga žameta, ki ima zvončasto razširjeno »kazasko« jopico, vso obrobjeno s široko progo iz sivga astrahana. Ta krznena proga prehaja ob vratu v pokončen, okrogel ovratnik. Sicer ozki rokavi so na ramenih nabrani. Pas s kovinasto zaponko je iz žameta (1. skica).

Popoldanski kostum, čigar jopica tvori poldolgo tuniko, si zamisljamo iz olivno zelene žameta. Vodoravni šivi na životu nadomestujejo pas. Veliki žepi pa so na nadrebrnih lokih. Mali gumbi, ki spredaj zaporednih lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

režni lokih, ali gumbi, ki spredaj zape-

njajo jopico, so iz žameta. Ovrtnik z moškimi reverji se skriva pod učinkovito, enostransko štolu iz temne lisice. Naša skica pokaže nov način, kako takšno lisičo štolu nosimo (2. skica).

Preprosto žametasto obleko lahko oblečemo ob vsaki priliki dopoldne pod plašč, prav kakor popoldne za v kavarno, na posete itd. Obleka na naši skici je mišljena iz cimretaste rjavega žameta ima pa na ramenih raglansko všita krilca nad ozki rokavi. Posebnost te obleke so pas, manšeti in ovrtnik, ki so sestavljeni iz cevasto sešitih, ozkih žametastih prog. Pas tvorijo tri takšne proge, ki so ob strani zavezane v enostransko, dolgo pentljo, na rokavih in ob vratnem izrezu pa je po ena takšna proga zavezana v slično, seveda krajšo pentljo (3. skica).

Naslednja obleka je iz vinske rdečega ali temno modrega žameta. Život te obleke tvori spredaj dva enaka dela, ki se ob pasu križata, zadaj pa prehajata v ozek pas, ki ga zapnemo z gumbi. Iz malih, vrezanih žepkov na životu in na krilu izhajajo pokončni šivi. K temnemu žametu se lepo poda velika pentlja iz treh hermelinovih kožic, ki jo zaključujejo trije hermelinovi repki (4. skica).

Izrazito popoldanska obleka je iz črnega žameta s povsem novim, zadaj podaljšanim in močno zvončastim kazakom. Ta originalni kazak je podložen z zlatim laméjem, prav kakor postrani prišiti, drapirani vratni izrez. Pas je sestavljen iz dveh zavrtih prog in spredaj zavezan v malo pentljo (5. skica).

Večerna obleka s poldolgimi rokavi je že zato izredno praktična, ker jo lahko nosimo tudi k manjšim večernim prireditvam, n. pr. v gledališče ali na domače zabave. Za takšno obleko pride seveda v poštev le svilen žamet ali pa lahki »velours-chiffon«, ki je skoraj prozoren. Poldolgi rokavi naše večerne obleke so kimono ukrojeni in se zožijo čez nad komolci. Obleka ima visok, drapiran izrez, ki ga prepmemo z bleščastim klipsom. Posebnost je ob pasu v polkrogu nabran život, ki se v mehkih gubah tesno oprime telesa. Kri- lo je zadaj nekoliko daljše in zvončasto ukrojeno (zadnja skica).

Zdravniška posvetovalnica

M. D. V. Vasem priporočam gre ozreza za kako novotvorbo na prsih. Manj verjetno je, da bi šlo za kako vnetje. Če gre za novotvorbo, je to komaj začetni stadij, ko še ni prepozno za eventualno operativni poseg. Svetujem nujno, da se daste pregledati od zdravnika. S tem boste rešili vsaj mučne negotovosti, ki nikakor ni prijetna.

S. C. Ljubljana: Zdi se, da imate 2 boleznii istocasa. Težave, ki jih imate s prebavo izgledajo, da bi bile v zvezi z obolenjem želodca. Mislim namreč, da imate črni želodca, pri katerem pride večkrat do takih motenj prebave. Bilo bi dobro, ako se usmeri bodoc preiskava tudi v to smer. Istocasno morate seveda obrniti pažno zdravljenju druge tegobe. To zdravljenje obstoji predvsem v tem, da izbegnete vsem onim škodljivim vplivom, o katerih ste po izkušnjah sigurni, da bi utegnili biti v zvezi z nadlogo. Možnosti je tu dovolj, predvsem pa je potrebno to lastno, točno opazovanje. Poleg tega je dobro, da imate stalno pri roki kako zdravilo. V to svrho imamo ogromno preparatov. Posetite ob priložnosti zdravnika, ali pa pojdite za par dni na interni oddelek tukajšne bolnice.

Revmatična obolenja

Jesen je doba, v kateri so silno pogosta revmatična obolenja sklepov, bodisi da se pojavijo prvič ali pa, da se poslabša kronični revmatizem. Toda ne samo navadni revmatizem, temveč tudi cela vrsta drugih boleznii imajo za posledico obolenja sklepov, kar je na prvi pogled povsem podobno navadnemu revmatičnemu obolenju. Večinoma se zdravijo ta obolenja tudi slično kakor revmatizem (aspirin, toplice itd.), zdravljenje samo pa nima uspeha, ker je izvor boleznii povsem drugi. Obolenja sklepov, ki potekajo slično kot revmatizem, so sledeča:

Nalezljive boleznii. V poteku tifusa, škr latinke, griže, predvsem pa pri influenci, opazamo pogosto spremembe na sklepih, ki se lahko vlečejo cele mesece. Zdravljenje vseh teh pojavov je seveda odvisno od narave boleznii.

Jetika. Vsled jetike je največkrat prizadeto koleno, potem kolk in komolec. Sprva čuti bolnik samo nejasne bolečine v sklepih, hitro se utruji. V lahkih slučajih naj-

demo v sklepih, ki so malo otekli in ne poseben boleči, rumenkast izcedek. V težjih slučajih pa se sklepi ogrejejo, kar vodi navadno do popolnega uničenja latega. Kot najbolj uspešno zdravilo se je doslej poleg dobre hrane in miru izkazalo obsevanje z umetnim višinskim soncem. Še boljše pa je, če je mogoče bolnika poslati v kako višinsko zdravilišče ali pa v zdravilišče ob morju, n. pr.: v Kraljevico.

Spolne boleznii. Od teh povzroča posebno kapavica mnogokrat obolenja sklepov, in sicer je predvsem prizadeto koleno in zapetost. Tipično za tovrstni revmatizem so silne bolečine, vsled katerih ne more bolnik skoro popolnoma nič uporabljati dotične okončine.

V zvezi z obolenjem sklepov bi bilo še omeniti revmatično obolenje mišic, ki je znano pod imenom Hexenschuss. To obolenje nastopa posebno spomladi in v jeseni, torej slično kot revmatizem. Prizadeta mišica je na pritisk zelo občutljiva, v njej je otipati včasih boleče vozle. Vzrok tega obolenja je iskati v prehladu, pa tudi v poteku influenze in drugih boleznii nastopi. Največkrat so prizadete mišice vratu in pa mišice v križu. Zdravljenje je isto takšno kot pri revmatizmu in mine običajno v par dneh ali enem tednu.

V zvezi z revmatizmom se imenuje ozioroma se zamenjuje udnica (podagra), čije vzrok leži v motnji presnavljanja. Pod udnico razumemo kronično vnetje sklepov, ki nastane vsled odlaganja kristalov sečne kisline v sam sklep ali pa v njegovo okolico. Bolezen je več ali manj dedna in jo najhujšo predvsem v boljših slojih, ki uživajo dosti mesa. V Angliji, kjer se uživa precej mesa, je tudi udnica zelo pogosta, dočim je Japonci, ki uživajo pretežno rastlinsko hrano, skoro ne poznajo. Neposredni vzrok te boleznii so napake v hrani, pijančevanje, pa tudi sprememba vremena.

Tipično za to bolezen je napad silnih boleznii v palcu ene ali druge noge, ki oteče in postane rdeč. Ti napadi se pojavljajo posebno ponoči. Dasi se navadno razbolijo samo palec vendar nastopijo večkrat slični napadi tudi v drugih sklepih n. pr. v prstih rokah itd. Vročina navadno ni visoka. Napad traja navadno 12 do 24 ur, pač na ostanke skleni še daljša občutljiva. Včasih mine med posameznimi napadi več let, včasih pa na pojavijo napadi večkrat tekom enega leta.

Deformacije sklepov so posebno pri nalezljivi težke. Na vrstih opažamo zadebelitve v podobi trdnih vozlov. Slične tvorbe opazimo tudi na uhlju, pa tudi drugod na koži.

Poleg specialnih zdravil je posebno važna dijeta. Ki ne sme vsebovati mesa, zlasti pa ne smejo jesti bolniki ledvic in jeter. Izogibati se morajo tudi alkohola.

Š A H

V Amsterdamu je že nekaj dni v teku majhen, toda zelo močno zaseden turnir. Udeležujejo se ga dr. Euwe, dr. Aljechin, Fine, Grünfeld, Kmoch ter Holandci Landau, Prins in van Scheltinga. Prvo kolo je prineslo senzacionalno zmago Kmocha nad Fineom. V drugem kolu je dr. Euwe porazil dr. Aljechina. V otvoritvi štirih kolen je dobil svetovni prvak kot črni kmet in zmagal v trdnjavi končnici.

Trebitschev turnir na Dunaju bo imel le znatno slabšo zasledbo kakor pa so jo Avstrijci napovedovali. Polts in Szabo sta odpovedala udeležbo, mesto njih igra Madžar Fuster in en poljski mojster. Na turnir so bili vabljeni tudi jugoslovski mojstri, vendar se ni nihče odzval, ker morajo zunanji udeleženci kriti vse svoje stroške sami.

V Pragi se je začel vsakoletni Kautskyjev memorialni turnir. Med 14 udeleženci so mojstri Pelikan, dr. Treybal in dr. Skalička.

Te dni sem preko Beograda prejel vabilo od šahovskega kluba »33« iz Sofije, da kot jugoslovski državni prvak odigram z bolgarskim prvacom partijo z živimi figurami. Prireditve se vrši danes, 18. t. m. popoldan v Sofiji. To bo prvi uradni stik med jugoslovskimi in bolgarskimi šahisti.

V tekmovalstvu za klubsko prvenstvo je preteklo nedeljo premagal Karlovac Grafički & k. iz Zagreba in se s tem kvalificiral za semifinfinalno tekmo s prvacom dravske banovine, predvidoma Ljubljanskim šahovskim klubom.

Tudi Slovenska šahovska zveza je začela te dni s tekmami za zvezino klubsko prvenstvo. Borbe se udeležujejo 18 klubov

(med njimi 7 ljubljanskih), ki so razdeljeni najprej na 5 predkupin, iz katerih se bodo kvalificirali najboljši za nadaljnje tekme. Borbe bodo trajale predvidoma 4 mesece. Vsi matchi se igrajo dvokratno, na 8 deskah.

Z olimpiade v Münchenu je naslednja lepa partija. Naša sta se nasprotnika, ki oba rada žrtvujeta, naš mojster Kostić pa je na koncu le obdržal prav.

SICILIJANSKA PARTIJA

Beli: Kostić Črni: Kremer

(6. deska matcha Jugoslavija-Poljska)

1) e2-e4 c7-c5

2) Sb1-c3 Sb8-c6

3) g2-g3

4) f7-g6

5) Lf1-g2 Lf8-g7

6) Sg1-e2 Sg8-f6

Običajnejše nadaljevanje za črnega je tu e6, nato Sg7, Sd4 ter Sec6, tako da črni z vsemi sredstvi pritiska na točko d4. Pa tudi igrana poteza je dobra.

6) d2-d3 d7-d6

7) h2-h3

To je menda prav Kostićeva teoretska novost, mesto običajnega 0-0. Prvi jo je poskusil lani v Beogradu dr. Trifunović proti meni. Ideja poteze je, da boče beli počakati z rokado in začeti z g3-g4 raje takoj napad na nasprotnikovo rokado pozicijo. Prav za prav pa je stvar malo neložna, ker mora tako beli takoj spočetka dvakrat vleči g-kmeta.

7) h2-h3

8) Lc1-e3 Dd8-b6

Črni si ne pusti kar tako prepoditi skakača. Bolje pa je bilo morda Sd7

9) Ta1-b1!

Ne brani samo kmeta b2, temveč obenem tudi neprijetno grozi b2-b4!

9) Ta1-b1!

Črni ničesar ne stori proti omenjeni grožnji. Zavrača se očitno na sledeče divje kombinacije, ki pa mu končno prinesejo samo slabšo pozicijo. Treba je bilo igrati a5, 10) Sa4, Da7. Beli pa vsekakor že stoji bolje.

10) b2-b4! Sd4: e2

Tako je za enkrat 11) b5: prepričeno, zaradi Sc3.

11) Dd1: e2 Sf6-g4!

Začetek fine kombinacije, proti kateri pa ima beli ravno še obrambo.

12) Sc3-d5 Sg4: e3!

Zopet zelo lepo. Na 13) Sb6: sledi seveda Lc3+ in beli mora dati damo s slabšo pozicijo nazaj.

13) De2: e3 Dd6-d8

Toda sedaj je kombinacij konec, črni se mora umakniti. Beli ima torej že mnogo boljše pozicijo.

14) b4: c5 e7-e6

15) c5: d6!

Komaj je eden nehal žrtvovati, že začne drugi. Kostić daje figuro za štiri kmete in napad. Dobro pa je bilo tudi 15) Sf4, Lc3+, 16) Ke2.

15) c5: d6! e6: d5

16) e4: d5+ Ke8-f8

17) Tb1: b7 Sg7-c3+

Bolje izgleda Da5+, n. pr. 18) Kd1, Te8, 19) Da7, Dc3!, 20) Td7:?, Dal+, 21) Kd2, Lc3 mat.

18) Ke1-f1 Lc3-f6

Na morda intendirano Kg7 pride namreč 19) d4!, La5, 20) De5+ ter na f6 21) De7.

19) Dc3-h6+ Lf6-g7

20) Dh6-f4 Ta8-b8

Črni žrtvuje še petega kmeta, da bi se vsaj malo osvobodil.

21) Tb7: a7 g6-g5

22) Df4-e3 Lg7-f6

23) h2-h4! Tb8-b1+

24) Ke1-e2 Tb1: h4

25) Lg2: h1 g5: h4

26) Dc3-h6+ Kf8-e8

Na Lg7 bi šel seveda beli s 27) Dh4: rade volje v končnico, saj ima že pet kmetov več. Na Kg8 pa dobi 27) Td7, Dd7, 28) Df6.

27) Ta7-a8!!

Zelo eleganten konec.

27) Dd7-g4+

Brezpomemben zadnji šah. Ravno tako slabše je seveda tudi Da8: ali Lc8, 28) Te8! Vedno odloči potem Df6: z dvojno grožnjo na e7 in h8.

28) f2-f3 Dd8: a8

29) Dh6: f6 Ke8-d7

30) Df6-e7+ Kd7-c8

31) Dc7-e7 mat.

Vasja Pirč

Spalne jopice

Moderne, lahke nočne srajce zahtevajo v hladnem letnem času nekakega dopolnila v obliki jopice z dolgimi rokavi. Dasi ravno so takšne jopice navadno tudi iz lahkega tvoriva, vendar zadoščajo, da ne oddamo preveč telesne toplote, če sedimo zjutraj ali zvečer v postelji.

Prva jopica na naši skici je iz pralnega satena v lepi pastelni barvi. Pokončni robčki, ki tvorijo zgoraj nekakšno sedlo, so pod rameni razpuščeni in naredijo jopico še bolj ohlapno in udobno. Veliki, ležeci ovratnik je obrobjen z ozkimi čipkami, prav kakor manšeti na tričetrtinskih rokavih. Naslednja jopica ima spredaj prekrizan život, ki ga zadaj zapnemo z dvema gumboma ali pa zavezemo v pentljo. Pokončen, nabran volanček obrobja vratni izrez in poševni rob života (skica).

ELEGANTNI
KRZNENI
PALETOT

ZA
DIN
1400 —
TER VELIKA
IZBIRA
KRZNA

L. ROT

LJUBLJANA
MESTNI TRG 5

IVAN ALBREHT:

Novi poklici

Sva se menila te dni s Tonetom iz Loga, kako mu gre, kako mu uspeva družina in sploh. In moč se je pohvalil, da sem se kar priklonil pred njim. Življenje sploh ni tako tragično, kakor bi kdo mislil po tistem klepetavem žlobudranju, ki so ga polni nekateri listi.

Kriza, meni Tone, je čisto objektivni poj. Nikoli ni manjkalo ljudi, ki so prišli kakorkoli v krizo. Ali se kdo spominja dobe, ki ni poznala beračev? In kdaj ni bilo na svetu samotarov in stritih src?

No, to je vendar vse sama resnična kriza. Ljudje niso znali živeti. Nemara jih je včasih manj, včasih več. V tem je edina razlika.

Danes jih je menda veliko, nenavadno dosti jih je, pravijo. Poklic, ki ga imajo jih ne more preživljati, pa je kriza tukaj. Potem obup in vse, kar je še temu podobnega.

Jaz, kakor rečeno, ne poznam in ne priznam takih težav. Treba se je znajti, v tem je umetnost. Življenjska umetnost. Če tvoj poklic ne velja in če vsak. danji poklici sploh niso nič vredni, je treba pač najti kak nov poklic, čisto novega, menim nevsakdanjega. In če en sam človek ne zadostuje, naj se z njim zbere več, tako kakor »družba z. o. z.«

Jaz sem našel nekaj takih poklicev in se ne morem čisto nič pritoževati. Ne katere posle opravljam sam, za

Otoki vesoljnosti

Kaj se skriva za begom spiralnih meglenic? Skrivnosti narave

Če obrnemo v jasni oktobrski noči pogled proti nebu in potujemo z njim vzdolž Rimske ceste, tedaj se nam ustavi knalu ob markantnem sozvezdju Kasiopeje, ki je podobno črki W. Levo pod Kasiopejo in zunaj Rimske ceste, se svetli

vrsta treh svetlih zvezd.

To so glavne zvezde Andromede. Ko se je oko malo privadilo temu, bo po kratkem jakanju z lahkoto odkrilo nad srednjo teh zvezd slaboten, meglen soj. To je slavna meglenica Andromede, ki jo z daljnogledom še lažje spoznamo kot eliptično meglico. Ta meglenica spada med najbolj zanimive in najbolj

skrivnostne tvorbe na nebu

namreč med spiralne meglenice. Vredno je, da se malo ponudimo pri njih.

Sele nebesna fotografija je lahko razložila pravo strukturo Andromedine meglenice. Ti posnetki so pokazali svetlo, eliptično jedro, od katerega se spuščata na dveh mestih spiralni rameni. Še pred kakšnimi petnajstimi leti si zvezdoslovci niso znali prav pojasniti, kakšen položaj zavzema v vesolstvu

spiralne meglenice,

med katerimi je Andromedina največja in nam najbližja. Sele ko je na Mountu Wilsonu, v slavni zvezdarni, uspelo z orjaskim zvezdnim teleskopom razčleniti dele Andromedine meglenice v posamezne zvezde, ko se je pokazalo, da je ta na videz neznatna megla cel sostav zvezda, sostav iz

milijonov in milijonov sonc, in ko so v tem sostavu odkrili celo zvezde, ki so se pojavljale kot nove, smo zvedeli za trdno, da so spiralne meglenice otoki vesoljnosti, ki bi jih lahko primerjali z našo Rimsko cesto. Nasli so posebne metode za ugotavljanje razdalj teh svetovnih sostavov in odkrili so, da je nam vidna zvezdna vesoljnost dosti, dosti bolj prostrana, nego smo menili dotlej.

Andromedina meglenica je nam najbližja, a vendar rabi svetlobni žarek

okrog 800 tisoč let,

da dosepe od nje do nas, 40.000 let pa traja, da preroma svetlobni žarek pot od enega konca te meglenice do drugega njenega konca. Ali si moremo sedaj predstavljati, kako ogromen je ta otok vesoljnosti in kako daleč je od nas? V eni sami sekundi prepotuje žarek, kakor znano, okrog 300 tisoč kilometrov.

Drugi spiralni meglenice razen Andromedine s prostim očesom ne moremo videti, a najoddaljenejših ne vidimo

niti z ogromnim teleskopom na Mountu Wilsonu. To je bil v ostalem eden izmed glavnih vzrokov, da so se odločili za zgradbo še večjega teleskopa, ki mu bo imelo zrcalo v premeru 5 m. S tem daljnogledom bo mogoče prodreti še dosti globlje v prostornino vesoljnosti.

Sistematično raziskovanje spiralnih meglenic je odkrilo drug zagoneten pojav. Izkazalo se je namreč, da se ti svetovni otoki gibljejo proč od nas,

in sicer s tem večjo brzino, čim bolj so od nas oddaljeni. Pri tem so izračunali naravnost fantastične brzine, do 40.000 km v sekundi. Da-li je ta beg spiralnih meglenic nekaj dejanskega ali pa se za njim skriva nekaj drugega, do danes še niso mogli trdno ugotoviti. Vsekakor je gotovo, da se vesoljnost, če se meglenice v resnici oddaljujejo od nas, čedalje bolj širi, kakor zračni balon, ki ga napihujemo.

Toda to vprašanje, kakor rečeno, še ni pojasnjeno. Nekateri skeptiki celo menijo, da smo dospeli tu

do mej človeškega spoznanja in da skrivnosti, ki se imenuje »beg svetovij« ne bomo mogli nikoli razrešiti.

Japonska pričetka

Tako se počee mlada Japonka, kadar hoče povedati, da išče moža

IZ ZGODOVINE GASTRONOMIJE

Jajca so bila v vseh časih poslastica. Mnogi ljudje, ki so bili vneti jedci jajc so celo zgodovinske osebnosti. Bismarck je po izjavi njegovega zdravnika Schweningerja, pojedel za zajtrk celo po 16 jajc. Manj nego devet si jih ni privoščil nikoli.

Bešeda sandwich izvira od grofa švedga imena, ki je imel navado, da je med dve rezini kruha polagal z gorčico namazano ploščo gnjati.

Max Reger je nekoč od neke dame prejel nekoliko krasnih postrvi v dar, ker je bil čudovito lepo odigral klavirski part Schubertovega Posrvicega kvinteta. Znameniti skladatelj se ji je toplo zahvalil in menil, da bo pri svojem naslednjem koncertu igral Haydnov Volovski menuet.

Kavo so uvedli v Turčijo leta 1258. to pa zato, ker je predstavljala najboljši pripomoček, da so ostali ljudje v urah molitve budni. Prvo kavarno je na Dunaju otvoril Poljak Kolšicki s kavo, ki je ostala vojni plen, ko so Turke premagali pred tem mestom.

Sto let je že stara

Angličinja Eliza Moore navzlic visoki starosti vsak dan telovadi

Eni si drgnejo nosove, drugi pljujejo v obraz

Pozdravljanje v Tibetu, na Japonskem, Kitajskem in v drugih deželah

Skoraj v vsaki tuji deželi se ljudje pozdravljajo drugače in potniku je težko navaditi se vseh teh različnih pozdravov, da bi ne napravil kakšne napake. Če se je potovalec n. pr. v Tibetu naučil, da je tam dostojno, če se ljudje pozdravljajo s tem, da si pokažejo jezik in zobe, tedaj bi napravil največjo neumnost, če bi uporabil ta čudni pozdrav v kakšni drugi azijski deželi, n. pr. na Japonskem. Japonci so znani po svoji izredni ljubeznivosti, toda za takšen način poklonitve bi se mu gotovo zahvalili tako, da bi pomnil njegove kosti.

Tu v deželi krizantem in gejš, velja namreč ali je veljal — kajti Japonska se modernizira v vsakem pogledu — malo ne navaden pozdravni ceremoniel. Japonci, ki sreča na cesti človeka višjega čina nego je sam, zleze namreč poklonitve iz svojih sandalov, seže z desno roko v levi rokav kimona, se dotakne srca in de: »Moje srce pripada samo vam!« Potem se mu roke nenadno povesijo in v nekoliko sekunjah se čudni odkoraka poklonitve mimo človeka, katerega je pozdravil.

Skoraj še bolj vljuden je kitajski pozdrav. Kitajci se drug pred drugim priklanjajo in si mrmrajo cel kup pozdravnih formul, ki druga drugo prekašajo po izrazih vdanosti. Tudi na Cejlonu so ljudje pretirano vljudni, pa se mečejo za pozdrav pred človeka na tla in ponavljajo ime ter vse naslove pozdravljenca nešteto krat v znak, kako ga spoštujejo. Tudi Abesinci se mečejo v pozdrav na tla, pri tem pa še zemljo poljubijo.

Znamenit je pozdrav z drgnjenjem nosa ob nos, ki ga prakticirajo v raznih deželah, tako med Kalmiki in Laponci, kakor med Avstralci in Tahičani. Toda za naš okus najbolj nenavaden pozdrav je vsekakor pozdrav pri nekem afriškem rodu. Tu si ljudje v pozdrav krepko pljujejo v obraz. Maorci na Novi Zelandiji pa so vsakega srečanja z znanci tako veseli, da se nekoliko minut jočejo. Morajo se jokati, to spada med pravila maorske olike.

Pustolovec z bankovcem za tisoč mark

Nevarno znanje v železniškem kupeju — „Ljubezen na prvi pogled“, ki se ni obnesla

38-letni sedlarski pomočnik Karel Nordfort iz Kodanja, ki so ga v njegovi domovini že ponovno kaznovali zavoljo sleparstva s provizijami in ponarejanja čerkov, kakor tudi zavoljo tega, ker je v uniformi Armade spasa goljufal, kjer je le mogel, se je nedavno vozil v Budimpešti. V kupeju se je seznanil z nekim stockholmskim trgovcem, kateremu je pripovedoval, da ima pri sebi le bankovec za tisoč mark, nujno pa bi potreboval avstrijske šiline.

Trgovcu mu je posodil 245 šilingov in je vzeti tisočak. Ko ga je pa hotel v neki banki menjati, je zvedel, da ti bankovci že enajst let niso več v prometu. Nato je

Podobnost med dvojčki

Očesno vnetje pri bratcih, ušesne bolečine pri sestricah

Skrivnostne analogije, ki jih tako pogosto opažamo v življenju dvojčkov, so že davno zanimalo znanost.

V Manchesteru živita dva 4letna dvojčka.

Thomas in William Stockey, o katerih se danes govori, Thomas se je bil s sekirami poskodoval na levem očesu in so ga spravili v bolnišnico. Kratko po tej nezgodi se je pokazalo ob levem očesu njegovega brata Williama vnetje, ki je zahtevalo isto tako zdravniške pomoči. Starši obeh dvojčkov pripovedujejo, da so podobni pojavi pri obeh bratcih nekaj pogostejši. Tako je eden izmed dečkov nekega dne tožil, da ga boli uho, in ni trajalo dolgo, da je prišel tudi drugi, ki se je igral na cesti z drugimi otroki, domov in začel tožiti o podobnih bolečinah v ušesu.

Od obeh šestletnih dvojčic, ki živita v Nottinghamshireu, so morali eno, Margareto, spraviti v bolnišnico, da bi jo operirali. Skoraj ob istem času je zbolela še druga sestra Mary in zahtevala, naj jo povedejo k prvi. Ker se zdravstveno stanje Margarete, ki je kazala veliko hrepenenje po sestri, ni izboljšalo, so zdravniki sklepili, da bodo spravili tudi bolno May v bolnišnico. Tako so storili in že nekoliko dni pozneje so lahko dvojčici spavili ozdravljeni domov.

Ruski Pompeji

Ruski arheologi so ob Azovskem morju izkopali ostanke mesta Fanagoria, ki so ga osnovali grški kolonisti pred 2500 leti. V zgodnjem srednjem veku je to mesto iz nepojasnjene vzroka izginilo v obalnem pesku. Med razvalinami hiš so odkrili na stotine starih posod, kose rdečih šmirk, glavnike, steklene bisere, kose kipov, kovinske zapanke in svetilke. Te najdbe kažejo, da so bili prebivalci Fanagorie zelo imoviti. Nasli pa so tudi ostanke sužnjev in podjarmljenih domačinov. V nekem otroškem grobu so odkrili še več igrač iz kosti in kamna.

Šiling za samomor

V nekem mestecu v bližini Svdneia je umrl Francis Reginald Lord vojaški penzionist, in ostavil vse svoje imetje, ki znaša kakšnih 200.000 Din. svoji hčeri. V oporoki je določil, naj njegovi vdovi izplačajo iz tega imetja en sam šiling. »da si vzame tramvaj in se odpelje kamor koli, da se utopi.« Ko so prebrali oporoko, je vdova začela la. Dejala je sodniku, da je moža pred nekim časom zapustila, ker je zelo odločno ravnal z njo. Ko je odhajala, je vpil za njo, naj si tulnik zlomi preden bi prišla nazaj. Surovo oporoko bodo menda razveljavili.

betski lama, ki ga je spremljal, »ker ne more več z nami, potem ko je doslej s častjo delil

vse napore tega potovanja.«

Neki raziskovalec, ki se je mudil na Malajskem otočju, je pri opicah opazoval, da se te živali čisto jočejo s pravimi solzami. To ne velja samo o navadnih morskih mačkah, temveč tudi o orangutanah in simanangih, ki jih sedaj upravičeno prištevajo med človeške opice. Simangji so sploh zelo čustveni in se ne jočejo samo v žalosti temveč tudi v strahu.

Sesaleci so sploh živali, ki v žalosti zelo lahko pretakajo solze. To vedo tudi lovci na mrože, ki

pobijajo stare živali

brez milosti pred očmi njih mladičev. Da pretakajo mroži pri tem kakor tujini v podobnih prilikah solze prav na človeški način, sre teh robatih lovcev nič ne gane. Tudi oči poskočnih delfinov so videli napolniti se s solzami, ko so jih ribiči obkolili s svojimi čolni. jih napodili na plitko nabrežje in jih tu pobijali v tropih, kakor se je v srednjem veku čisto dogajalo. Da-liso jočejo tudi medvedi

kadar se jim po ranah bliža smrt, še ni ugotovljeno. O slonih pa to lahko mirno trdimo. Ti orjaki pretakajo neredko debele solze, če so jih nenadno oropali svobode.

To je pa le nekoliko primerov živali, pri katerih so opazovali, da se morejo po vseh pravih jokati.

JESENSKO IN ZIMSKO BLAGO ZA OBLEKE, POVRŠNIKE, PLAŠČE, SUKNJE itd.

V BOGATI IZBIRI NUDI

DRAGO SCHWAB
Ljubljana, Aleksandrova 7.

VELIKA ZALOGA KONFEKCIJE ZA GOSPODE IN DEČKE.

A NEKDOTA

Znanj čelst Burian se je zdravil pri nekem zdravniku. Bil je že desetkrat pri njem pa mu je dejal: Sedaj na hočeva govoriti končno o denarju, g. doktor. — »Rajši ne,« je menil zdravnik, ki je bil dober psiholog, »honorar mi boste enostavno odigrali.« — »Ne, dragi g. doktor,« je vztrajal Burian, »na vsak način bi hotel govoriti o denarnem vprašanju. Potrebujem namreč nujno najmanj sto mark.«

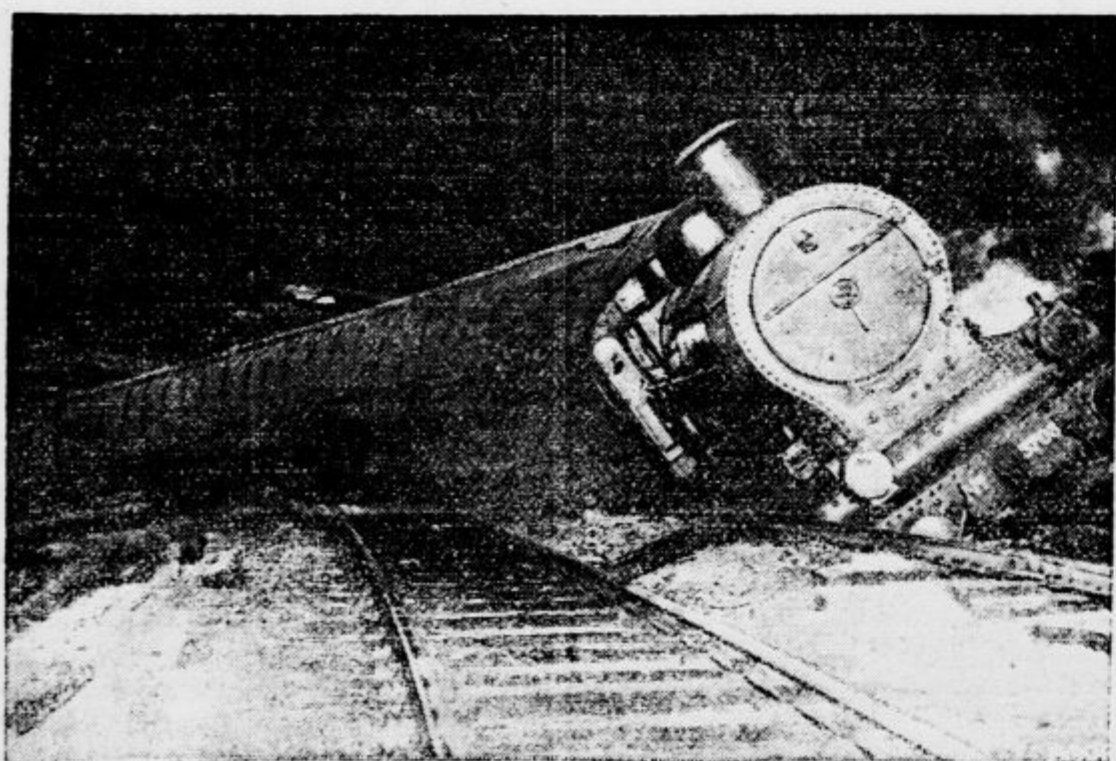
VSAK DAN ENA

»Gospod, nikar ne streljajte, razbili boste dragoceno ogledalo!«

(»Judge«)

Železniška nesreča na Holandskem

V Woerdenu blizu Utrechta se je te dni izliril nočni potniški vlak. Pri tem se je ubil samo en potnik

Uradniki so zmagali nad fiskusom

V boju, ki ga vodi del angleškega uradništva proti upravi zavoljo povzkanja plač, je sodišče izreklo te dni sodbo po želji tožiteljev. Po tej razsodbi bo fiskus primoran, da uradnikom povisa dohodek za 30 do 35 odstotkov letno. Gre za skupno 3000 nameščencev vojnega, zrakoplovnega, trgovskega in notranjega ministrstva ter admiraliteto.

A. Poltzer:

Pot brez cilja

Roman

Ne da bi odprl vrata, sem zaklical: »Kaj se je zgodilo? Ali ladja gori, ali se je moštvo uprlo...?« Prizadeval sem si, da bi bil moj glas lahko miseln in vesel.

»Ne zamerite, gospod Weindal — ljudje pravijo, da so slišali iz vaše kabine strel...« sem začul glas irskega kapitana.

Pomisli sem, ali naj odprem vrata in z nekaj besedami razložim ljudem, da se je strel sprožil po naključju. Ko sem pa videl Lawrencea, kako je s stisnjenimi pestmi in srepim pogledom stal pred menoj, sem opustil ta namen. Posiljeno sem se zasmejal: »Strel — v moji kabini? Nekomu se je sanjalo.«

Trenutek ali kaj je bilo zunaj vse tiho, nato se je kapitan spet oglašil: »Nu, tedaj ne zamerite, da smo vas motili, gospod Weindal...«

Tisti mah me je obšla nerazložljiva želja, da bi odprl vrata in spustil vse, ki so bili zunaj v kabini. Da bi bil ubogal ta notranji glas! A ne, pustil sem jih, da so odšli.

Lawrence je bil neudeležena priča tega prizora. Negibno je stal še vedno na istem mestu kakor prej. Kaj mi je bilo storiti z njim?

22

Zdaj se je milijonar menda prebudil iz svoje otrplosti.

»Eden izmed naju je odveč.« je trmasto ponovil.

Tudi jaz sem bil takih misli. Rekel sem: »Prav imate, eden izmed naju je odveč — vsaj v tem prostoru!«

Ni me razumel, ali me pa ni hotel razumeti. Kar obseden je bil od svoje trmaste misli.

Kakor gramofon, ki lajna venomer isto ploščo, je tudi zdaj ponovil: »Vi ali jaz... eden izmed naju je odveč!«

Zazehal sem.

Ne popolnoma iz srca, a res je bilo, da mi je mož vrazil predsedal. Tedajci sem zagledal v njegovi roki dve šahovski figurici. Belega kmeta in črnega.

V Lawrenceovi pijani glavi se je bila resnično porodila blazna misel tako imenovanega ameriškega dvoboja. Zdaj je držal obe roki za hrbtom.

»Izberite si!« je kričnil z zapovedujočim glasom.

»Kdor dobi črnega kmeta, mora izginiti!« Tako govoril je z glavo pokazal pištolo, ki je še vedno ležala na tleh.

Molčal sem.

»Nu, zakaj ne izberete?! Leva roka ali desna?« je nestrno zaklical Lawrence.

»Ne leve ne maram ne desne. Ni mi na misel mi ne hodi, da bi privolil v vašo blazno namero...«

»Strahopetec!«

»Lawrence pijani ste! Jutri, ko boste trezni, se pa rad streljam z vami, če boste še hoteli!«

»To ne bi bilo napak za gospoda mojstrskega strelca!« se je porogal milijonar.

»Počakaite, gospod! Niste mi dali dokončati. Čuj te pogoje najinega dvoboja: vsak izmed naju bo držal v roki vogal žepne rutice, z drugo bova pa oba hkratu sprožila. Če bi se vam zdelo, da imam tudi ob tej razdalji še prednost pred vami, lahko vzameva v božjem imenu damsko rutico...«

Ta predlog je bil seveda nesmiseln. Prav tisto bi bilo, če bi bila o polnoči skočila z ladje v morje. A čudno: Lawrence je moj predlog sprejel.

»Lepo — torej jutri!« je zagodrnjal in odkolovratil i z kabine, ne da bi mi voščil lahko noč.

To so bile zadnje besede, ki sem jih slišal iz njegovih ust.

Zdaj ko sem bil spet sam, me je jela obhati nerazumljiva tesnoba. Ne da bi se bil bal milijonarjevih groženj. Toda v podzavesti sem slutil bližajočo se nesrečo.

Siloma sem prepodil mračne misli; skušal sem si vteptati v glavo, da je, da je moje sedanje razpoloženje samo naravna posledica zadnjih razburjenih ur.

Čeprav sem se bal, da ne bom zatisnil oči, sem vendar kaj hitro zaspal. Bilo je globoko spanje, ki ga sanje niso motile. Ko me je zbudilo glasno trkanje na vrata, se mi je zdelo, kakor da sem spal mnogo ur. Nato sem začul ladijski zvonec: bila je ena po polnoči.

»Da!« sem zaklical in pritisnil na svetlobni gumb. Stari strežaj je stopil v kabino.

S tihim, nekoliko hreščavim glasom je rekel: »Ne zamerite, prosim, da vas madlegujem. Kapitan nujno želi govoriti z vami, gospod!«

In preden sem utegnil kaj vprašati, je strežaj dodal: »Gospoda Lawrencea je pravkar nekdo ustrelil.«

14. poglavje

»Ne spominjam se več natanko, kakšen je bil učinek teh strašnih besed.«

Ali sem bil bol osupel ali prepaden, ali me je grozna novica samo zmedla ali tudi potrla? Strežaj je hitro odšel.

Nekaj trenutkov sem kakor okamenel sedel na postelji. Ko sem nazadnje segel po svileni nočno haljo, ki mi jo je bil Lawrence posodil iz svoje oblačilnice, mi je obstalo oko na nečem belem — tam, na pisalni mizi.

Bila je majhna žepna rutica. Črka »M«, uvezena v levem kotu, ni dopuščala dvoma o tem, čigava je. Tudi rahli, nežni vonj, ki sem ga dobro poznal in ki je dehtel iz rutice, je izdajal lastnico.

A kako je bila rutica prišla v mojo kabino? Vsak trenutek bi bil prisegel, da je takrat, ko sem legel spat, še ni bilo. Pogled mi je nehote padel na pisalno mizo — in tedaj sem prebledel.

Pištola je bila izginila! Po Lawrenceovem odhodu sem jo bil pobral s tal položil na pisalno mizo. Zdaj ni bilo o njej ne duha ne sluha...

Nisem se utegnil obleči. Ogrnil sem si haljo, ki mi je bila dosti prevelika, in odhitel v salon.

Ko sem vstopil, je postalo v prostoru, ki ga je polnil priskuten duh po žganjih, tobakovem dimu in kajnem kakšnem zdravilu, čudno tiho. Ta duh po zdravilu je zbudil v meni neumno upanje, da Lawrence nemara še živi in je samo ranjen.

TUDI VAŠ NOVI PLAŠČ — OD PAULINA —

SMOKVE

dalmatinske nove
(tudi za
žganjekuho)

zopet na zalogi. Najceneje kakor vedno pri

M. Stele & I. Pielick,

LJUBLJANA — POGAČARJEV TRG

(v knezo nadškofijijski palači)

DAMSKE PLAŠČE

dekliške in otroške v vseh velikostih, kakor tudi vse ostalo damsko in otroško konfekcijo cenejše vrste — dobite v največji izbiri pri

F. I. GORIČAR

Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Lastna delavnica za konfekcijo.
Sprejemamo tudi po naročilu.

GLASBILA
Schneider
priznana
so od
umetnikov

Kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša
KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ
NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA

F. SCHNEIDER
IZDELAVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRITEKLIN
ZAGREB, Mikolićeva ul. 10/c

Violine..... od Din 71,- nazgor
Kitare..... - 148,-
Mandoline... - 98,-
Harmonike... - 75,-
Havajske kitare,
kromatične,
harmonike, trube
saksofoni in t.d.
najceneje.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI CENIK

Podaljšaj si življenje!

Življenje moramo podaljšati, boleznim preprečiti, boleznim ozdraviti, slabosti očistiti, neestalne moremo uvrstiti in nesrečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenosti živcev, pomanjkanje, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razotranje, strah pred boleznimi, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

Je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, odvrniti Tvoj žalost, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo je more vsak do, ki jo zahteva, dobi takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je razloženo, kako morete v kratkem času in brez ovire mod delom odvrniti živce in misli, odpraviti slabo razpoloženje, trdnost, razsvetlavo, oslabljenosti spomina, razpoloženje za delo in nebroj drugih bolnih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Pošto zbirališče:

Ernst Pasternack, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13, Abt. 87

Zelo ugodna prilika! Naprodaj je

Hotel PALACE, najlepši hotel na Jadranu,

s prostranim parkom in lastno obalo. Posedstvo leži ob najlepšem mestu Kaštelanske rivijere. Hotelska zgradba sestoji iz kleti s kuhinjo, prtiličja, visokega prtiličja, prvega in drugega nadstropja manzarde in podstrešja. Ima 25 sob, dvorane za restavracijo, verande in vse nujne stranske prostore.

Hotel ima tekočo vodo iz vodovoda, lastno kanalizacijo in električno razsvetljavo.

Poleg hotela se nahaja vila. Sestoji se iz kleti, prtiličja, prvega nadstropja in stavbenega podstrešja. Ima 9 sob. Vodovod. Električna razsvetljava.

Površina parka je 23551 m², zasajen je z različnimi rastlinami, drevjem in palmami.

Lastno pristanišče in kopališče s tuši. Lastna hotelska oprema. Telefon, pošta, brzojav, železniška postaja, državna cesta. Nahaja se v neposredni bližini Splita.

Začetna licitacijska cena je Din. 2.800.000.—.

Prodaja se bo vršila v glavni filijali Državne hipotekarne banke v Splitu, dne 9. novembra 1936 leta.

Natančne informacije pri glavni filijali Državne hipotekarne banke v Splitu.

Oklic o prostovoljni dražbi nepremičnin

Na prostovoljno prošnjo lastnika Državnega zaklada kraljevine Jugoslavije, ki ga zastopa državno pravobranilstvo v Ljubljani, se bo spodaj navedena nepremičnina za spodaj označeno začetno ceno kot celota javno prodajala

dne 28. novembra 1936 ob 9.15 uri

Dražba se vrši na sreskem sodišču v Radovljici v sobi št. 26.

Ponudbe pod začetno ceno se ne sprejemajo.

Nedotaknjena ostanejo vsa bremena, torej tudi vključene zastavne pravice upnikov, ne glede na kupnino, ki se s prodajo doseže.

Lastnik si pridržuje pravico, v roku 30 dni po dražbi prodajo odobriti ali je ne odobriti.

Zdražitelj mora položiti kupnino v gotovini pri sodišču v 8 dneh po odobritvi prodaje.

Ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri tem sodišču, soba št. 29.

Tek. št.	Nepremičnina	Izmera:	začetna cena:
1 vl. št.	464 k.o. Radovljica parc. št. 599, travnik z njivo in kozolcem	2.363 m ²	
>	> 598/1, njiva	5.304 >	
>	> 598/2, nerodovitno	105 >	5.993.90 Din
>	> 600, njiva	4.474 >	
>	> 601/1, travnik	218 >	
>	> 603/3, travnik	1.792 >	

Sresko sodišče v Radovljici, odd. I., dne 25. septembra 1936.

Tovarna pohištva

Franjo Vehovarja, Celje, Kersnikova 17.,

ki ima edina v Celju moderno urejeno sušilnico za sušenje lesa, izdeluje po naročilu iz zdravega in suhega lesa prvovrstno kvalitetno pohištvo. Cene konkurenčne in zmerne. Zaloga C E L J E, Glavni trg 12.

Inserirajte v „Jutru“!

Zahvala.

Vsem, ki so jo spremili na zadnji poti in ki so naši nad vse ljubljene dobri soprogi, mamiči, sestrji, babici in tašči, gospe

Mariji
Lavrenčičevi
roj. Obreza

darovali cvetje ter nam bili v tolažbo, se najiskreneje zahvaljujemo.

Maša zadušnica se bo vršila v ponedeljek ob 7.15 v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Ljubljana — Postojna, 17. oktobra 1936.

Zalujoče rodbine

Lavrenčič — Pehani — Žerjav

Zahvala

Franca

Crobatha

šefa-sen. tvrdke Franc Crobath d. z o. z.

se vsem najpriskrenejše zahvaljujemo.

Zlasti smo dolžni zahvalo zdravnikom gg. drju. Fajdigi in drju. Bežku, ki sta mu lajšala trpljenje, č. s. Kolomani za požrtvovalno nego, ter gg. prof. Slaparju in drju. Simončiču za tolažilne obiske ob času pokojnikove bolezni.

Hvaležno se zahvaljujemo vsem, ki so blagopokojnika spremili na njegovi poslednji poti v tako velikem številu, zlasti oč. duhovščini, domačemu sokolskemu društvu za častno stražo, kranjski godbi za ganljive žalostinke, zastopnikom sreskega načelstva, kranjske in straziške občine, ostalih javnih oblasti, Združenja trgovcev, Pomočniškega zbora, gasilske čete, domačemu nadve požrtvovalnemu uslužbenstvu, odposlancem Narodne čitalnice, Zadruga »Narodni Dom«, ter ostalih narodnih in stanovskih organizacij; nadalje številnim pokojnikovim stanovskim tovarišem in znancom od blizu in daleč, zlasti mestnemu županu g. Cirilu Pircu za izkazano posebno pozornost.

Končno bodi izrečena najtoplejša zahvala vsem številnim darovalcem prekrasnega cvetja in vencev, s katerimi se je obsulo njegovo poslednje domovanje. Vsem, ki so nam v teh težkih dneh stali s tolažbo ob strani, tisočera zahvala!

Kranj, v oktobru 1936.

Globoko žalujoči CROBATHOVI